

Nr. 06/07 // 2018

Prosa bladet

De it-professionelles fagblad

Tillidsmand og far til seks:

Fantastisk at mærke fællesskabet i fagbevægelsen [s.26]

TEMA: Værktøjerne, der støvsuger dit privatliv [s.16-25]

NYT KURSUSKATALOG
– se efterårets mange kurser

PROSA

Af Niels Bertelsen
Forbundsformand
[nib@prosa.dk]

Få nu indgået den arbejdstidsaftale med lærerne

Forhandlingerne på det offentlige område er nu ved at være overstået, og gennem forløbet har vi været vidner til et til tider underligt skue. Det har vist sig, at det med samarbejde og solidaritet ... det er en svær størrelse. Det startede ellers så smukt med en musketered, hvor alle forbundene forpligtigede sig til en løsning for alle, og hvor fortællingen var, at der ikke ville blive indgået aftaler, medmindre alle kom med hjem. Der var fokus på tre emner: Den betalte frokostpause, undervisernes arbejdstidsaftale og den generelle lønstigning. Tre emner, som ikke omfattede alle fagforbund, men som hver for sig var vigtige for store grupper af offentligt ansatte.

Men det viste sig så, at det var en svær ed at holde fast i. Selv om der var stor opbakning og aktivitet fra medlemmerne, lykkedes det ikke at få alle de tre emner forhandlet på plads. Flere forbund på det regionale område valgte at indgå et delforlig, som ikke indeholdt en løsning for alle. Dermed tvang det alle andre til at indrette sig efter delforliget på det regionale område og dermed måske få løsninger, som var dårligere, end hvis sammenholdet havde holdt helt frem til målstregen.

Herudover afslørede den varslede omfattende lockout fra arbejdsgiverne en række alvorlige problemer i sundhedssektoren. For at undgå, at lockouten berørte patienterne, skulle der pludselig indgås nødberedskabsplaner. Og for at klare et ordentligt nødberedskab skulle der på mange afdelinger være flere medarbejdere til stede, end der er ansatte i dagligdagen. Det siger noget om, hvor langt ind til benet, der er skåret for at effektivisere og rationalisere arbejdet på sygehusene. Jeg håber derfor, at det ikke får lov til at gå upåagtet hen, når nu støvet har lagt sig efter overenskomstforhandlingerne. Selv nok så høje lønstigninger og en betalt frokostpause medfører

jo ikke, at der kommer færre patienter, færre opgaver eller flere medarbejdere.

Resultaterne i de offentlige forhandlinger endte med pæne lønstigninger, at frokostpausen fortsat er betalt, og at det underlige privatlønsværn afskaffes. Hvis de offentligt ansatte skulle værnes mod noget, er det ikke de private lønninger, men nærmere de konstante nedskæringer og effektiviseringer. Og det er noget, der er blevet glemt i debatten om lønnen for de offentligt ansatte. Det kan da godt være, at lønudviklingen lige nu ligner den på det private område, men det gør selve lønnen altså ikke. I de fleste funktioner er det stadig sådan, at det private er lønførende, og det ændrer denne overenskomstforhandling ikke på.

Det mest ærgerlige er dog, at underviserne endnu en gang må gå fra forhandlingsbordet uden en aftale om deres arbejdstid. I stedet er de stillet en fin kommission i udsigt, som skal undersøge, om der er sammenhæng mellem lærerens arbejdstid og kvaliteten i undervisningen. I den lov, der fastlægger lærernes arbejdstid, er der ikke afsat særligt meget tid til forberedelse, og lærerne har også fået mange nye opgaver gennem årene med skolereformerne. Det kan derfor undre, at det skulle være nødvendigt med en kommission til at afdække det indlysende. Det må kunne gøres bedre. Det er ikke rimeligt, at lærerne er de eneste offentligt ansatte, som ikke har en aftale om arbejdstiden. Så se nu og få indgået en arbejdstidsaftale med lærerne.

Læs mere og kommentér

<https://www.prosa.dk/link/G-e7567a6>

Prosabladet: Adresse: Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V, tlf.: 33 36 41 41, prosabladet@prosa.dk **Redaktion:** Ansvarshavende redaktør: Ole Hoff-Lund, ohl@prosa.dk **Journalist** Stine Nysten, sny@prosa.dk **korrekturlæser,** Lene Sekjær **grafikere** Claus Andersen og Anne Landtved, Kindly **Udkommer:** En gang hver måned undtagen i juli måned **Næste gang:** 3. august **Læserbreve/debatindlæg deadline:** 13. juni **Offentliggøres et indlæg,** vil det blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen. Disse retningslinjer kan læses på [prosa.dk/link/23](https://www.prosa.dk/link/23) **Indlæg,** der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse **Synspunkt på side 2** stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen **Prosabladet** modtager gerne input og tips fra læserne på redaktion@prosa.dk **Redaktionsudvalg (redaktionsudvalg@prosa.dk):** Formand: Michael Harly **Udvalgsmedlemmer:** Christian A. Christensen og Martin Joakim Wielandt **Annoncer:** DG Media a/s, tlf.: 70 27 11 55, epost@dgmedia.dk **Layout:** Kindly **Teknisk produktion og tryk:** Clausen Grafisk **Forsidefoto:** Søren Holm, Chili

“Der er masser af folk som mig. Nogle arbejder for fremmede stater, andre er professionelle sikkerhedsfolk, og så er der en del hobbyfolk”

Chris Vickery, datalæk-jæger

Se alle tidligere blade på Prosa.dk

Indhold

NYHEDER

Omstridt datalov vedtaget ... 07

Den 17. maj fik Danmark en ny databeskyttelseslov, da et snævert folketingsflertal stemte loven igennem.

OPKVALIFICERING

Få papir på det ... 08

Ole Tange har aldrig fået papir på sine kompetencer. Men efter en real-kompetencevurdering kan han officielt skilte med en diplomuddannelse som softwareudvikler. Han opfordrer andre til at gøre det samme.

KAMPDAG

Til kamp for arbejdsvilkår og beskyttelse af persondata ... 12

Selv om årets fejring af 1. maj blev en både våd, kold og forblæst affære, fik it-professionelle markeret kritik af ulovlig logning og diskuteret alt fra beskyttelse af patientdata til musketéreder i fagbevægelsen.

PROFILERING

Tema: Jagten på brugerdata kender ingen grænser ... 16

Facebook og Cambridge Analytica er ikke de eneste, der foretager personprofilering. Mange andre er i fuld gang – ofte i samarbejde med politiske organisationer og private selskaber.

Tema: Han fandt softwaren, der kan vinde et valg ... 18

Datalæk-jægeren Chris Vickery har opsnuset nogle af de værktøjer, som Cambridge Analytica anvender til at støvsuge dine personlige oplysninger på nettet.

FAGLIGT ARBEJDE

Tillidsmand midt i orkanen ... 26

Esben Hansen elsker at nørde. Både med it og med regler. Derfor er webudvikleren sprunget ud som passioneret tillidsrepræsentant.

EFTERUDDANNELSE

Serie: Agil coaching frigiver en masse energi ... 30

Pia Willumsen er Release Train Engineer og coacher folk til at blive mere effektive i samarbejdet på tværs af teams.

A-KASSE

Vær opmærksom på dine løntimer ... 34

Alle a-kasser skal hver måned sammenholde medlemmernes oplysninger om løntimer med SKAT's register.

AKTIVITETER

Kurser og foredrag ... 36

Bliv inspireret til at skrive uopfordrede ansøgninger, eller giv din karriere et boost med bedre feedback.

12

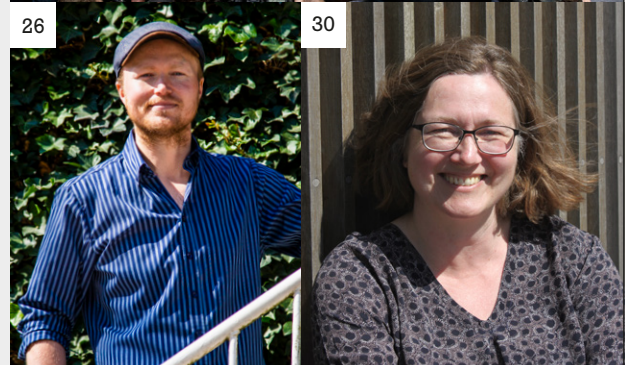

08

18

16

26

30

OK18 på plads

Efter måneders tovtrækkeri i Forligsinstitutionen endte overenskomstforhandlingerne 2018 på det offentlige område med et forlig få dage før deadline. De varslede konflikter er derfor udskudt, indtil en række forbund har stemt om aftalens indhold.

For PROSA-medlemmer i staten er der en lønramme på 8,1 procent over tre år, og den betalte spisepause er skrevet ind i overenskomsten. Desuden er der blandt andet sket en forhøjelse af beløbene i gruppelevsforsikringerne, og der kan søges penge til kompetenceudvikling i en central fond.

Urafstemningen om OK18 blandt de berørte PROSA-medlemmer fandt sted i slutningen af maj. Den 4. juni afleverer fagforbundene resultatet af afstemningen til Finansministeriet, og hvis medlemmerne stemmer nej, kan konflikten bryde ud den 11. juni.

(Foto: Scanpix)

223 mia. kr.

Samlet omsætning for den danske it-branche i 2017 ifølge Danmarks Statistik. Det er 9,5 mia. kroner mere end rekordåret 2016.

PROSA-medlemmer til urafstemning

De godt 16.000 PROSA-medlemmer skal i juni til urafstemning for at afgøre, om forbundet skal tilslutte sig sammenlægningen af de to hovedorganisationer LO og FTF, som fra nytår samles i en ny superorganisation for omkring 1,5 millioner lønmodtagere.

Fusionen blev en realitet den 13. april, hvor både LO og FTF afholdt kongres. I LO stemte 389 delegerede stemt for, mens 11 stemte imod, og i FTF sagde 71,4 procent af de delegerede ja.

PROSA, som er medlem af FTF, stemte nej til sammenlægningen, men hovedbestyrelsen er endt med at anbefale, at man alligevel indtræder i den nye konstruktion. Spørgsmålet blev også drøftet på en ekstraordinær delegeretforsamling den 2. juni efter redaktionens slutning.

Den nye hovedorganisation, der endnu ikke har fået navn, omfatter knap 100 fagforbund. Alle PROSA-medlemmer vil i løbet af juni modtage information om urafstemningen.

Teknologipagt: Flere digitale arbejdspladser

Hvert fjerde nye job, der bliver skabt i den private sektor, kræver kompetencer inden for teknologi, it og naturvidenskab, og andelen er stigende. Derfor har regeringen etableret et nyt Teknologipagtråd, som skal få flere danskere til at arbejde og uddanne sig inden for digitale og tekniske fag, og flere end 80 virksomheder og uddannelser har tilsluttet sig teknologipagten.

Hele fire ministre var med, da teknologipagten blev præsenteret 24. april – erhvervsminister Brian Mikkelsen (K), uddannelses- og forskningsminister Søren Pind (V), undervisningsminister Merete Riisager (LA) og beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen (V).

– Private og offentlige aktører må arbejde sammen i nye partnerskaber og inspirere hinanden, hvis kompetenceløftet skal lykkes, siger André Rogaczewski, der er formand for rådet og direktør i Netcompany, i en pressemeddelelse.

Blandt de øvrige medlemmer er Mads Tofte, der er rektor for IT-Universitetet, Christian Mathiasen, rektor for Erhvervsakademi Aarhus, og Erik Knudsen, rektor for University College Lillebælt.

Samtidig har regeringen stiftet Digital Hub Denmark, som er et offentlig-private partnerskab, der skal bidrage til, at Danmark er blandt de førende digitale vækstmiljøer i Europa inden for kunstig intelligens, Big Data og Internet of Things.

PROSAs formand Niels Bertelsen roser initiativet, men adværer mod at gå ukritisk til brugen af de nye teknologier.

– Det er afgørende, at vi hele tiden holder os borgernes rettigheder for øje, når vi bevæger os ind på nye teknologiske områder, siger han.

(Foto: Scanpix)

ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) OG MACHINE LEARNING (ML)

Det største paradigmeskift, vi har set indenfor IT-verdenen i mange år

FØR: Man skrev et program med regler/algoritmer, og programmet kunne herefter specifikt udføre denne opgave.

NU: Man fodrer et program med data, og programmet lærer ud fra disse data.

Det lyder for godt til at være sandt, men det er fakta, og disse fakta kan ikke benægtes, vi ser det fungere hver eneste dag.

Vi har et **overordnet kursus (SU-600)**, som giver overblik og forståelse for, hvad AI og ML er, og hvordan det påvirker hele vores samfund; dette kursus er virkelig en øjenåbner; alle kan deltage.

Dernæst kan man lære et **programmeringssprog, enten R (SU-236/237) eller Python (SU-225/226/227)**, som er sprogene, som primært anvendes til AI/ML.

Endelig kan man lære, **hvordan man programmerer** og bruger AI/ML-platforme som ScKit-Learn, TensorFlow (Google), Watson (IBM) og Microsofts Machine Learning **på kurserne SU-620 samt MS-773/774.**

Velkommen til denne fagre nye verden, vi brænder efter at videregive vores AI/ML-erfaringer.

Ring og få en snak med Brian Eberhardt tlf. 48280706 om kunstig intelligens og machine learning.

✓ = Afholdelsesgaranti

			jun.	jul.	aug.	sep.	okt.
SU-600	Kunstig intelligens	1 d. Hillerød	18/6	12/7	✓9/8	12/9	✓2/10
		Aarhus	18/6	12/7	✓30/8		
SU-620	Artificial Intelligence Programming	3 d. Hillerød	25/6	23/7	14/8	✓4/9	✓29/10
MS-774	Perform Cloud Data Science with Azure Machine Learning	5 d. Hillerød	4/6	23/7	27/8	17/9	✓15/10

			jun.	jul.	aug.	sep.	okt.
SU-225	Python Programmering	3 d. Hillerød	✓4/6	✓4/7	✓8/8	✓4/9	✓15/10
		Aarhus			8/8		✓8/10
SU-226	Python programmering videregående	3 d. Hillerød	25/6	16/7	✓20/8	17/9	✓29/10
SU-227	Python og Big Data	3 d. Hillerød	20/6		13/8	✓5/9	

			jun.	jul.	aug.	sep.	okt.
SU-236	R Programmering Grundkursus	3 d. Hillerød	✓26/6	10/7	✓7/8	10/9	✓2/10
SU-237	R Programmering Videregående	3 d. Hillerød	18/6	23/7	15/8	✓3/9	10/10
MS-773	Analyzing Big Data with Microsoft R	3 d. Hillerød	25/6	16/7	20/8	✓26/9	23/10

Med kursusteder i både Aarhus og Hillerød dækker vi hele Danmark. Ved større hold kan undervisningen også foregå hos jer.

www.superusers.dk | tlf. 4828 0706

SUPERUSERS

(Foto: Scanpix)

Facebook lukker 200 apps

Facebook har midlertidigt lukket omkring 200 apps, der mistænkes for at have indhentet brugernes personlige data i strid med Facebooks regler for dataindsamling. De 200 apps fungerer angiveligt på samme måde som den berøgtede app "This is Your Digital Life", der blev startskuddet til hele skandalen om Cambridge Analytica og misbruget af 87 millioner Facebook-brugeres data.

Opdagelsen er gjort under den hovedrengøring, som Facebooks stifter, Mark Zuckerberg, annoncerede i marts.

- Hvis der viser sig at være tale om datamisbrug, bliver app'en forment adgang til platformen, og vi oplyser brugerne om det, siger Ime Archibong, der er chef for Facebooks partnerskaber.

LÆS TEMA SIDE 16

190 mia. kr.

Googles omsætning i 1. kvartal 2018.

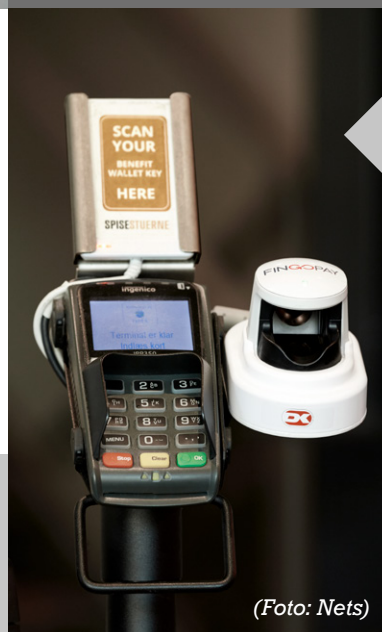
Borgere sagsøger staten for ulovlig logning

Justitsminister Søren Pape (K) skal så småt til at forberede sig på at møde op i retten for at forsvare regeringens beslutning om at fortsætte den ulovlige logning af alle danskeres internetvaner.

Sagen er rejst af en gruppe internetaktivister, som har dannet Foreningen Mod Ulovlig Logning, og ved redaktionens slutning havde de indsamlet 352.702 kroner til at dække sagsomkostningerne. Advokatfirmaet Bird & Bird har skrevet en stævning mod justitsministeren, og nu afventer foreningens talsperson, Rasmus Malver, at sagen kommer for retten.

- Vi er 100 procent sikre på, at vi kommer til at vinde sagen. Det her er ulovligt, og det har EU-domstolen også afgjort. Det eneste, ministeriet kan gøre, er at trække tiden ud, siger Rasmus Malver til Berlingske Tidende.

EU-domstolen afgjorde i december 2016, at masselogningen er i strid med borgernes ret til privatliv, men den danske regering har alligevel pålagt teleindustrien at fortsætte indsamlingen af borgernes digitale fodspor. Du kan støtte retssagen ved at sende et beløb via Mobilepay til 40456.

(Foto: Nets)

"Hidtil har vi talt om mobilbetalinger som det nyeste nye, men nu bliver man selv sit Dankort"

Jeppe Juul-Andersen, direktør hos Nets, som tester en ny betalingsløsning på Copenhagen Business School, hvor dit dankort bliver knyttet til den unikke struktur af dine blodårer i fingrene, som så bliver scannet ved kassen.

Folketinget vildledt om valgsystem

Virksomheden Smartmatic, der skal udvikle softwaren til et nyt valgsystem ved de kommende folketingsvalg og kommunalvalg i Danmark, er placeret i et skattely på den caribiske ø Curacao.

Det erkender indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille (LA), der i første omgang havde afgivet forkerte oplysninger til Folketinget om virksomhedens ejerforhold.

Valgsystemet kom i udbud efter i 40 år at have ligget hos det tidligere kommunalt ejede KMD. I januar skrev DXC Technology (tidligere CSC) under på at levere løsningen sammen med Smartmatic.

Systemet skal blandt andet holde styr på CPR-numre og registreringen af kandidater, og derfor vækker det nu røre i Folketinget, at Smartmatic dels er placeret i skattely, dels har fået alvorlige ridser i lakken for sin håndtering af valg i blandt andet Filippinerne.

“Vi er glade for, at vi gennem hele forløbet har holdt fast i, at vi ikke vil udlevere vores data til andre end politiet og mod en dommerkendelse”

Lasse Andersen, juridisk direktør i Telia, da Østre Landsret den 7. maj afgjorde, at teleselskaber ikke skal udlevere kundedata til advokater, som jagter kunder, der ulovligt har downloadet film

Kina overvåger medarbejderes humør

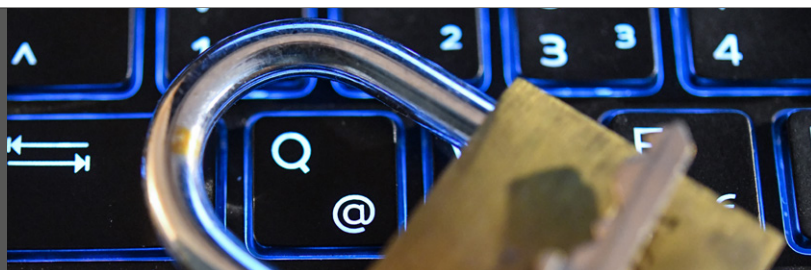
Arbejdere på en række virksomheder i Kina bliver i stigende grad udsat for en ny form for overvågning, som scanner de ansattes hjerner og aflæser deres humør og følelser.

Ifølge avisen South China Morning Post bliver medarbejderne pålagt at bære hatte og hjelme med indbyggede letvægtsensorer, som angiveligt måler hjernebølger og kan afsløre følelser som vrede, angst, stress og depression. De oplysninger kan arbejdsgiveren bruge til at vurdere de ansattes effektivitet og dermed øge arbejdspladsens produktivitet.

Detaljerne i overvågningsprogrammet er uklare, men ifølge kinesiske medier har systemet fuld opbakning fra myndighederne, og udstyret benyttes blandt andet af virksomheder i teleindustrien og producenter af elektronisk udstyr.

Flere store virksomheder oplyser til South China Morning Post, at produktiviteten er steget markant efter indførelsen af den nye form for hjernescanning, men psykologiprofessor Qiao Zhian fra Beijing University advarer om, at det bringer medarbejdernes privatliv i alvorlig fare.

– Arbejdsgiveren har et stort incitament for at anvende teknologien for at skabe større profit, mens medarbejderne ofte står i en svag situation, hvor det er umuligt at sige nej, siger han til avisen.

Omstridt datalov vedtaget

Danmark har fået en ny databeskyttelseslov, der afløser den eksisterende persondatalov og indfører EU's nye databeskyttelsesregler i dansk lovgivning.

Formålet med loven er at styrke borgernes kontrol med egne data. Loven skærper kravene til myndigheder og virksomheder og indfører væsentligt højere bødestraffe end hidtil, hvis de overtræder reglerne om borgernes ret til et privatliv.

Formand i PROSA Niels Bertelsen hilser den øgede fokus på beskyttelsen af borgernes data velkommen.

– Det kan den nye databeskyttelseslov være med til at understøtte. Desuden er det godt, at også det offentlige nu kan straffes, hvis de bryder loven. Det har jo hidtil været det offentlige, der har stået for de største datalæk, så forhåbentlig kan loven få det offentlige til at stramme op på sikkerheden, siger han.

Men PROSA har helt frem til målstregen kæmpet for at få ændret væsentlige dele af regeringens forslag blandt andet gennem en fælles henvendelse til Folketingets retsordførere i samarbejde med Forbrugerrådet Tænk, Dansk Magisterforening, Ingeniørforeningen, Rådet for Digital Sikkerhed, IT-Politisk Forening og Dansk IT.

Det skyldes, at regeringen i sit oprindelige lovforslag ville tillade myndighederne at dele personlige oplysninger om borgerne på kryds og tværs af forvaltningen uden at orientere borgerne. Med andre ord kunne borgernes personlige data samkøres til helt andre formål, end de var indhentet til.

Kritikken har ført til to ændringer i loven. Det er præciseret, at borgerne skal orienteres, når deres data samkøres for at kontrollere dem, og der indføres en nydesignet demokratisk kontrol med nye datailtag. Det skal forhindre, at ministre udsteder bekendtgørelser om myndigheders samkøring af data, uden at Folketingets Retsudvalg og det relevante fagudvalg forinden har accepteret det.

Loven indeholder dog ikke en sikring af, at borgerne bliver orienteret, når deres data bruges til at profilere dem.

– Det negative i den nye lov er, at det fremover bliver nemmere at bruge borgernes data til noget andet end det formål, de er samlet ind til, uden at borgerne skal informeres. Det er et klart tilbageskridt og kan risikere at sætte tilliden til de danske myndigheder over styr. Så det er et område, som vi i PROSA nøje vil følge, og om muligt få fjernet igen, siger Niels Bertelsen.

Loven trådte i kraft 25. maj.

Kinesiske firmaer påstår at have øget produktionen ved at udstyre ansatte med teknologi, der registrerer hjerneaktivitet og følelser. (Foto: Scanpix)

FÅ PAPIR PÅ DET

Ole Tange arbejder som it-politisk rådgiver i PROSA, men han har aldrig fået papir på sine kompetencer. Nu har han fået dokumentation for nogle af dem. Med en realkompetencevurdering kan han officielt skifte med en diplomuddannelse som softwareudvikler. Han opfordrer andre it-professionelle til at gøre det samme.

Af Ole Hoff-Lund, redaktør

[ohl@prosa.dk]

Foto: Philip Davali

– Det er bare om at få det gjort. Når du først har fundet ud af, hvilken uddannelse det skal være, er det en forholdsvis overskuelig opgave. Og når du får papir på dine kompetencer, så står du stærkere til dit næste job.

Sådan lyder det fra Ole Tange, der i maj modtog et smukt eksamensbevis fra Copenhagen Business Academy, så han nu kan kalde sig bachelor i softwareudvikling.

Egentlig mener Ole Tange, at han rettelig hører til på kandidatniveau, men i første omgang er han glad for, at han har sikret sig et officielt papir på, at han har en diplomuddannelse som softwareudvikler. Og han opfordrer alle andre it-professionelle til at undersøge mulighederne for at skaffe dokumentation for deres evner.

– Specielt i it-branchen er vi mange, der ikke har færdiggjort en uddannelse, men som gennem vores arbejde eller fritidsinteresse mestrer en masse teknologier. Men særligt i det offentlige er det nemmere at forhandle en bedre løn, hvis du har papir på din kunnen, fastslår Ole Tange.

Bedre kort på hånden

Ole Tange har både studeret datalogi og taget en stribe kurser i bioinformatik på Københavns Universitet, hvor han arbejdede sammen med forskere om at analysere DNA-data.

– En opgave, der før tog 11 timer for forskernes program, kunne mit program ordne på fem minutter, siger Ole Tange.

Men han har aldrig kunnet dokumentere sine kompetencer i form af eksamensbeviser. Så da regeringen under trepartsforhandlingerne i 2017 blev enig med arbejdstagerne i LO og arbejdsgiverne i DA om at give ufaglærte og kortuddannede bedre kort på hånden ved at tilbyde nemmere adgang til realkompetencevurderinger (RKV), var Ole Tange klar til at tage dem på ordet. En RKV er ikke en vurdering af dine reelle kompetencer, men en vurdering af, om du kunne have bestået en given eksamen.

– Idéen er, at du hjemmefra måler dine evner op mod læringsmålene på en given uddannelse, og hvis dine evner

og erfaringer i store træk matcher uddannelsen, kan du gå op til en samtale, der bedst kan sammenlignes med en eksamen. Alternativt kan du få nogle enkelte fag godskrevet og nøjes med at tage de resterende fag, som du ikke opfylder kravene til. Dermed sparer både du og samfundet en masse ressourcer, fortæller Ole Tange.

Flueben og CV

Han gik i gang med at undersøge mulighederne og fandt frem til læringsmålene for diplomuddannelsen i softwareudvikling på Copenhagen Business Academy.

– Min baggrund dækkede det meste af den uddannelse, og jeg kunne sætte flueben ved over 90 procent af læringsmålene. Så da jeg mødtes med studievejlederen, bad jeg om lov til at tage hele uddannelsen og ikke bare nogle enkelte fag. Det var han med på, fortæller Ole Tange.

Næste punkt var at skrive et udvidet CV, som punkt for punkt refererede direkte til de enkelte læringsmål i studieordningen. Desuden skrev han en rapport, der afdækker alle de ting, han har lavet i sit arbejdsliv. Samlet set dækkede det fem af fagene på studiet, og dermed manglede Ole Tange kun at skrive et projekt, der kunne fungere som en eksamensaflevering.

– Jeg havde i forvejen arbejdet på et projekt i min fritid om paralleliseringsværktøjer og big data. Så jeg tilsatte lidt ekstra teori samt nogle relevante problematikker og løsningsmodeller, og så kunne det gøre det ud for et eksamensprojekt. Med det i hånden gik jeg op til en to timers samtale, hvor jeg sad over for tre undervisere og en studievejleder. Og det gik jo fint, siger Ole Tange.

Mod på mere

Men selv om RKV-ordningen har fungeret i årevis, så er den stort set ikke blevet brugt, og Ole Tange mener, at der på flere punkter er plads til forbedringer.

“Hvorfor stoppe ved en bachelor? Hvorfor ikke tage en kandidat? Det er jeg i gang med at undersøge nu”

Ole Tange, bachelor i softwareudvikling

– Studievejledningen er en jungle. De kan ikke fortælle dig, hvilken uddannelse der passer bedst til dine behov. Det skal du selv researche dig frem til ved at læse de enkelte uddannelsers læringsmål. Og det er ikke nemt. Det tager lang tid at finde den uddannelse, der passer bedst til dine kompetencer, siger den nyslåede bachelor.

Han anbefaler andre it-professionelle, der heller ikke har dokumentation for deres evner, at tage kontakt til de enkelte uddannelsesinstitutioner for at få fat i studieordningerne og læringsmålene. Det er alfa og omega, hvis du skal finde din rette hylde. PROSA kan også bistå med viden og assistance.

– Når det gælder det skriftlige bachelorprojekt, så vurderer jeg, at mange vil kunne skrive det i forbindelse med deres arbejde. Hvis du for eksempel kan blive projektansvarlig for at udvikle et nyt projekt på arbejdspladsen, så kan det formentlig justeres til også at være et bachelorprojekt. Det vigtige er, at det er tydeligt, at du selv har udviklet projektet, siger Ole Tange, der selv har fået mod på mere:

– Hvorfor stoppe ved en bachelor? Hvorfor ikke tage en kandidat? Det er jeg i gang med at undersøge nu.

Prisen for at få en RKV varierer alt efter omfanget af fag og niveauet af uddannelsen. I mange tilfælde vil arbejdsgiverne være villige til at betale, vurderer Ole Tange.

– Men det er ikke voldsomt dyrt. Og for mig betyder det konkret, at jeg kan rykke en lønramme op, hvis jeg en dag skal have et nyt job. Så det kan godt betale sig at komme i gang, siger han.

Hør mere om RKV

PROSA og Copenhagen Business Academy afholder informationsmøde om realkompetencevurderinger den 10. september 2018 klokken 17 i København.

Tilmeld dig på prosa.dk/arrangementer.

Du kan også skrive til karriere@prosa.dk, hvis du vil vide mere.

VERDENSMESTER

men uden dokumentation

Hvis du aldrig har taget en uddannelse og ikke har papir på dine it-kompetencer, er du dårligere stillet, hvis du søger nyt job. Men fortvivl ikke. PROSA kan hjælpe dig på vej.

Af Ole Hoff-Lund, redaktør
[ohl@prosa.dk]

Det kan godt være, at du er verdensmester i at programmer, selv om du aldrig har taget en formel uddannelse. Men når din arbejdsgiver gennem 15 år drejer nøglen om, står du tomhændet tilbage og mangler helt basal dokumentation for dine it-evner, når du skal søge nyt job.

Den situation har en del PROSA-medlemmer stået i gennem årene. Og hvordan overbeviser du en ny arbejdsgiver om, at du matcher jobbeskrivelsen i stillingsopslaget, når du ikke kan hive et eneste eksamenspapir op af tasken?

Heldigvis findes der en løsning, og den hedder realkompetencevurdering - eller RKV. Et begreb, som dækker over, at du kan få dine selvlærte kompetencer målt op mod de eksisterende it-uddannelser, som der er over hundrede af på PROSAs område. Og hvis dine evner matcher den pågældende uddannelse, kan du få et bevis på det.

Stå stærkere i din jobsøgning

– Det stiller dig langt stærkere i din jobsøgning, og du slipper for at tage en uddannelse i noget, du allerede kan, siger Michael Tøttrup, der er ledelseskonsulent i PROSA.

– Du scorer ikke mange point hos en ny arbejdsgiver, der søger en dygtig programmør, hvis du bare siger, at du er verdensmester, men i øvrigt ikke har et eneste eksamensbevis fra en godkendt uddannelse. Med RKV får du ikke et bevis på alle de ting, du kan, men du får et papir på, at du har de kompetencer, der ligger i en specifik uddannelse, som du er vurderet op imod. Og det er sjældent dårligt at kunne dokumentere sine kompetencer, forklarer han.

En stor gevinst

Men selv om ordningen har eksisteret i adskillige år, er den stort set ikke blevet brugt, og det skal der gøres noget ved, mener PROSA. Under trepartsforhandlingerne i 2017 blev RKV trukket frem som et af de elementer, der skal have øget opmærksomhed for at hjælpe ufaglærte og kortuddannede. Ordningen kan også være relevant for flytninge, der ikke kan fremskaffe deres eksamenspapirer.

– Det vil kunne hjælpe rigtigt mange af vores medlemmer, hvis RKV-ordningen bliver styrket. Og det er en stor gevinst for både den enkelte, for samfundet og for virksomhederne, når kompetencerne bliver dokumenteret og registreret, siger Michael Tøttrup.

“Du scorer ikke mange point hos en ny arbejdsgiver, der søger en dygtig programmør, hvis du bare siger, at du er verdensmester, men i øvrigt ikke har et eneste eksamensbevis fra en godkendt uddannelse”

Michael Tøttrup, ledelseskonsulent i PROSA

Han vurderer, at omkring 15 procent af PROSAs medlemmer er ufaglærte. Det vil sige, at de selv har opbygget deres unikke it-kompetencer gennem arbejdslivet eller i fritiden, men uden at have modtaget et eneste eksamensbevis.

– Skræks scenariet er jo, at mennesker, der af den ene eller anden grund mister deres job, er nødt til at tage en hel uddannelse fra bunden i noget, de kan i forvejen, bare for at komme i betragtning til et relevant job. Det er da et enormt spild af alles ressourcer. Derfor giver det rigtigt god mening, hvis RKV bliver mere udbredt og anerkendt, siger Michael Tøttrup.

Sådan fungerer RKV

Realkompetencevurdering (RKV) er en vurdering af dine reelle kompetencer i forhold til en bestemt uddannelse eller et modul eller et fag i uddannelsen. RKV handler om, at du ikke skal bruge tid på at lære noget, du allerede har tilegnet dig gennem dit arbejde, din fritid eller et udlandsophold.

Vurderingen foretages af en uddannelsesinstitution, der udbyder uddannelsen. Hvis du får anerkendt dine reelle kompetencer, får du et bevis.

En realkompetencevurdering tager altid udgangspunkt i den enkelte uddannelses mål og adgangskrav, som du ønsker at blive realkompetencevurderet til.

Er du ufaglært, eller har du en erhvervsuddannelse som længste uddannelse, er det gratis at få en realkompetencevurdering. Har du en mellemlang eller lang videregående uddannelse, tager skolerne et gebyr for RKV til akademi- og diplomuddannelser.

17.-18. NOVEMBER 2018

K Ø B E N H A V N

Indkaldelse til

DELEGERET- FORSAMLING 2018

Årets delegeretforsamling finder sted
17.-18. november i København
på Scandic Sluseholmen Hotel, Molestien 11, 2450 Kbh SV

Delegerede vælges i lokalafdelingerne.

Dagsorden ifølge vedtægternes § 7.
Hovedbestyrelsens forslag kan ses på prosa.dk/DF2018

Sidste frist for indlevering af forslag til delegeretforsamlingen er
FREDAG D. 21. SEPTEMBER 2018 KL. 10
jævnfør vedtægternes § 8 stk.2.

Sidste frist for indlevering af forslag til arbejdsplan 2019/2020 er
FREDAG D. 2. NOVEMBER KL. 10
jævnfør vedtægternes § 8 stk.2.

Sidste frist for opstilling til valgene af formand, forbundssekretærer, næstformænd, hovedkasserer og hovedbestyrelsen fastsættes af den på DF vedtagne forretningsorden. Genopstilling forventes tilladt frem til behandling af beretningen, mens nyopstilling forventes tilladt indtil behandling af hovedbestyrelsens arbejdsplan.

PROSA

Hovedbestyrelsen

VEL MØDT TIL EN SPENDENDE OG UDBYTTERIG DF2018

Til kamp for arbejds- vilkår og beskyttelse af persondata

Årets fejring af 1. maj blev en både våd, kold og forblæst affære. Det forhindrede dog ikke engagerede it-professionelle i både at få markeret kritik af ulovlig logning og diskuteret alt fra beskyttelse af patientdata til musketéredet i fagbevægelsen.

Af Bjarke Friborg, faglig konsulent i PROSA

[bfr@prosa.dk]

Foto: Lizette Kabré

Efter et ophedet forår med konfliktvarsler og komplicerede forhandlinger om overenskomster samt LO/FTF-fusion blev årets 1. maj en klart køligere affære. Ikke fordi der netop var indgået forlig om OK18, eller fordi et flertal i LO/FTF havde stemt for fusion – men meget konkret på grund af en koldfront fra nordvest, der sænkede temperaturen med hele 10 grader på netop årets store kampdag, hvor PROSA-fanen bliver luftet, og også it-professionelle går i optog. Som altid var der fokus på både arbejdsvilkår og it-politiske spørgsmål.

Solidaritet og sympatikonflikt

– Den oprindelige kamp for ordentlige løn- og arbejdsvilkår er en løbende kamp, der aldrig kan tages for givet eller betragtes som vundet, slog PROSA-formand Niels Bertelsen fast i sin 1. maj-tale.

– Selv om krisen er forbi, og beskæftigelsen stigende, vil der altid være arbejdsgivere, som forsøger at forringe vilkårene. Og som også overenskomstforhandlingerne har vist, er det fortsat nødvendigt at markere, at vi står samlet, konstaterede han.

Forbundssekretær for PROSA/OFFENTLIG Morten Rønne kunne i sin tale supplere med at fortælle om den

varslede sympatikonflikt fra PROSA-medlemmerne i Statens IT, der havde vakt bred genklang og anerkendelse i fagbevægelsen.

– Det er aldrig sket før, at nogen har varslet sympatikonflikt på det statslige område. Så her er PROSA gået i spidsen for noget nyt, og selv om konflikten nu er indstillet, venter vi stadig spændt på en opklaring fra Arbejdsretten, sagde han.

Kampen for databeskyttelse

For dagens tredje taler var kamp og konflikt også i fokus, blot mellem på den ene side masseovervågning af befolkningens internet- og telefonvaner og på den anden side grundlæggende borgerrettigheder og privatlivets fred.

– Man skulle tro, det var løgn, at den danske regering siden 2016 har ignoreret en EU-dom, der erklærer den danske telelogning for ulovlig, sagde sikkerhedsekspert Henrik Kramshøj på vegne af det nystiftede initiativ Foreningen mod Ulovlig Logning i sin tale.

– Desværre er det helt rigtigt, og det er derfor, at vi nu indleder en civil retssag mod justitsminister Søren Pape, fortsatte han.

Henrik Kramshøj kunne også oplyse, at initiativet på kun 12 timer havde indsamlet de første 100.000 kroner til retssagen. Han og foreningens medstifter, juristen Rasmus Malver, opfordrede alle PROSA-medlemmer til at donere til sagen. De var også at finde foran PROSA-teltet i Fælledparken, hvor de brugte eftermiddagen i ivrig dialog med forbigående og andre nysgerrige.

Skrot Sundhedsplatformen

I Fælledparken var beskyttelse af persondata også på dagsordenen - her med fokus på sundhedsområdet. Læge og formand for Patientdataforeningen Thomas Birk Kristiansen var nemlig inviteret som taler, og i denne del

af PROSA-arrangementet deltog også flere sygeplejersker, radiografer med videre.

– Kun tre procent af lægerne mener, at Sundhedsplatformen er brugervenlig, nem og intuitiv at betjene, sagde Thomas Birk Kristiansen.

Han kunne selv fortælle om uoverskuelige datamængder fra sit virke som praktiserende læge.

– I Region Syddanmark har man valgt en anden løsning end Sundhedsplatformen, og den vej bør flere følge, lød hans opfordring.

På dette tidspunkt var både blæst og byger imidlertid tiltaget i styrke, og folk begyndte at sive. Men som Henrik Kroos fra PROSA/ØST og PROSAs hovedbestyrelse kunne oplyse de yngre deltagere om, havde der faktisk været værre vejr tidligere.

– I dag er ikke den koldeste 1. maj i mands minde. For i 1979 var det snevejr!

Se flere billeder på næste side

“Jeg har været medlem i fem år, men det er første gang, jeg er med til PROSAs arrangement. Til gengæld er begge børn her, Karen på seks og Tue på tre. De glæder sig til at se politimotorcyklen”

Jakob Elm Mikkelsen,
arbejder med customer experience
i Weekendavisen

Stop telelogning

Foreningen mod Ulovlig Logning er et nyt initiativ, der blandt andet har indledt en civil retssag mod justitsminister Søren Pape (K). Konkret for at få stoppet den nuværende massive telelogning i Danmark, der i to omgange er dømt ulovlig af EU, senest i 2016.

Se mere på
twitter.com/ulovliglogning og ulovliglogning.dk/

Tjek dit kursuskatalog

Få ny viden, bliv fagligt opdateret, og styrk dit it-netværk. Ny sæson med medlemsaktiviteter er på vej.

Af Lulu Pedersen, kampagnekonsulent i PROSA
[kursus@prosa.dk]

PROSA tilstræber, at indholdet af kurser og foredrag består af brede it-faglige emner, og vi arrangerer aktiviteter hele året. Dels langtidsplanlægger vi, som du kan se i det indhæftede kursus-katalog for andet halvår 2018 i det te Prosablad. Dels opretter vi arrangementer løbende, blandt andet på direkte opfordring fra medlemmer, udvalg, studerende, lokalafdelinger og politikere. Så har du idéer til arrangementer, netværksmøder og til gode foredragsholdere, så send en mail til kursus@prosa.dk

På opfordring fra et medlem arrangerede vi eksempelvis et foredrag om mødeledelse og facilitering. Her fik deltagerne inspiration til planlægning, strukturering og afvikling af møder samt en afsluttende øvelse med værktøjer til præsentationsteknik. For møder bliver også mere effektive af, at man som deltager kan formidle sit projekt klart, tydeligt og overbevisende. Her handler det blandt andet om via kropssprog og toneleje at fange sit publikum. Et andet godt råd er at have en klar dagsorden og gå i gang og afslutte til tiden. Øvelserne gik fra to minutters refleksion over: "Hvordan er jeg som person i en situation?" til en runde om, hvad deltagerne forventede af foredraget. Flere nævnte, at de deltog for selv at blive både bedre mødeledere og bedre mødedeltagere samt for at få fif til at skære spildtid væk. Der blev grinet, da en deltager bemærkede: "Vi (it-folk, red.) er ikke til smalltalk. Et møde skal være effektivt".

Skab dit eget netværk

Hver anden tirsdag bygges der Arduino-robotter i netværket "Elektronik og mekanik". Og fire gange om året mødes it-kvinder i netværket GirlzNight, som har eksisteret i over 10 år. Her er både det faglige og sociale fællesskab i fokus. Næste halvår er der Mødegruppe for funktionelle københavnere hver anden tirsdag samt fortsættelse af GDPR/DPO-Erfagruppen og Kooperativ Erfagruppen. Datoer frem-

går af kalenderen på prosa.dk. Skriv endelig til os, hvis du har emner til et netværk. PROSA lægger gerne lokale til. Hvert år evaluerer vi kurser og foredrag på baggrund af data fra medlemssystemet og evaluerings-skemaer.

I 2017 var der på landsplan 178 arrangementer. I andet halvår 2018 byder vi blandt andet på: It-debattør-skole med PROSA Ung, Datavisualisering med R, Introduktion til Microservices, kurser i Google Analytics og AdWords, Webmaster-Workshop, Få bedre feedback, Præsentationsteknik, Photoshop for begyndere og øvede, Ansættelsesret I og II, Lønforhandling, Den nye Ferielov, Kom godt i gang med Python og meget mere.

Vel mødt til medlemsaktiviteter i PROSA.

Hvis du er aktiv i PROSA, har du også mulighed for at låne et lokale til dit netværk. For tiden har vi DPO-erfagruppe, Funktionelle københavnere, Elektronik og Mekanik samt Kooperativ Erfagruppe. Skriv til kursus@prosa.dk

Jagten på brugerdata kender

INGEN GRÆNSER

Skandalen om Cambridge Analytica, der har udnyttet Facebook til at tegne psykologiske profiler af millioner af borgere for at manipulere demokratiske valg, har sendt chokbølger gennem den politiske verden. Med hjælp fra den amerikanske datalæk-jæger Chris Vickery kan Prosabladet afsløre nogle af de it-værktøjer, der har udviklet sig til en trussel mod demokratiet.

Af Dan Mygind, freelancejournalist
[prosabladet@prosa.dk]

På overfladen er det en relativt simpel historie. En app tilbyder brugerne en tilsyneladende uforpligtende personlighedstest. Omkring 270.000 Facebook-brugere anvender appen – langt de fleste uden at læse betingelserne. Men firmaet bag appen, Global Science Research (GSR), har nu adgang til brugernes Facebook-data samt alle deres venners Facebook-data, hvilket løber op i svimlende 87 millioner mennesker.

Global Science Research sælger de indhøstede data til det britiske analysefirma SCL Group, hvis datterselskab Cambridge Analytica opbygger en big data-model, der gør det muligt at bestemme personlighedstræk for andre Facebook-brugere.

Cambridge Analytica kalder det psykografi og anvender de psykologiske personprofiler sammen med geografiske og demografiske data fra millioner af amerikanere til at målrette budskaberne i annoncer, mails, sms-beskeder og anden kampagnetekommunikation under det amerikanske præsidentvalg i 2016.

Budskaberne er afstemt helt ned på individniveau, og ud fra personprofilerne kan annoncerne tale direkte til den enkelte Facebook-brugers følelser, behov, frygt, ønsker, drømme og håb. Målet er at skubbe tvivlerne over i præsidentkandidaten Donald Trumps lejr.

Efter valget udsender Cambridge Analytica en triumferende pressemeddelelse om sin revolutionerende metode, der har medvirket til at få Donald Trump valgt som præsident.

Men kradsers man i overfladen, er historien ikke helt så enkel, og der dukker et utal af aktører op, som handler i det skjulte og forsøger at underminere den demokratiske proces.

Den psykografiske revolution

Beskyldninger om vælgermanipulation var begyndt at boble op i medierne anført af den britiske avis The Guardian, og Cambridge Analytica valgte at være tavs.

Stifteren af Global Science Research, Dr. Aleksandr Kogan, bekræftede, at han havde udviklet en app, som indsamlede Facebook-data, men han hævdede, at det meste af, hvad The Guardian skrev, var forkert, og at den psykologiske profilering ikke virkede.

Samtidig begyndte Cambridge Analytica at ændre sin fortælling om det amerikanske præsidentvalg. Selskabet havde alligevel ikke anvendt Facebook-data og psykografi til at få Trump valgt, lød det nu.

Men i marts i år eksploderede Cambridge Analytica-historien igen. Den tidligere ansatte Christopher Wylie stod frem og berettede om sit arbejde i virksom-

heden. Vælgermanipulation på baggrund af psykografi og personprofilering var i allerhøjeste grad i spil, og der dukkede nye, eksplosive historier op.

Christopher Wylie fortalte eksempelvis om det israelske efterretningsfirma Black Cube, som hackede mails og indsamlede medicinske oplysninger om politiske modstandere for Cambridge Analyticas klienter. Historien blev bekræftet af andre Cambridge Analytica-ansatte, der dog er anonyme.

Du er produktet

Desværre drukkede nogle af afsløringerne i en mediefortælling, der næsten udelukkende kom til at handle om de famøse 87 millioner Facebook-brugeres data. Hele det moderne web er baseret på indsamling og salg af data om brugerne af gratis services. "Hvis det er gratis, så er du produktet", siger man. I stedet blev Facebook gjort til problemet.

Den fortælling fik et ekstra boost, da Mark Zuckerberg afgav vidnesbyrd for den amerikanske Kongres, hvor politikerne var forbløffede over Facebooks forretningsmodel: At brugerdata anvendes til kategorisering af brugerne, så annoncører – mod betaling – kan målrette reklamer til bestemte personkategorier.

Ud over de formentlig ulovligt erhvervede e-mails, medicinske oplysninger og logningsdata anvender Cambridge Analytica også mange lovligt erhvervede data. Data, som ikke kun handler om folks online-adfærd, men også deres offline-adfærd. Cambridge Analytica får data fra databrokere som Experian og andre, der sælger kreditkortoplysninger og data om indkøbsvaner, husstandsindkomst og lignende. Facebook får også data fra Experian og andre databrokere, som sælger oplysninger om folks adfærd. På den måde supplerer Facebook sine data (eller rettere Facebook-brugernes data) med oplysninger om Facebook-brugernes offline-adfærd.

Information som våben i demokratier

Da en undercover-journalist fra den engelske tv-station Channel 4 med skjult kamera optog Cambridge Analyticas direktør, Alexander Nix, tog historien en ny drejning. Alexander Nix fortalte, at virksomheden også kan hyre prostituerede til at lokke sine kunders modstanderkandidater ud i kompromitterende situationer. De skjulte optagelser viser, at SCL og Cambridge Analytica har en virksomhedskultur, hvor moralske og etiske overvejelser er ikkeeksisterende.

Lektor i journalistik på University of Essex Dr. Emma L. Briant har interviewet en række ledere og senior-konsulenter fra SCL og Cambridge Analytica. Hun har overleveret optagelserne til den britiske parlamentskomité, der ser nærmere på Cambridge Analytica og

30 MIA. KR.

Facebooks overskud i 1. kvartal 2018.

beskyldningerne om påvirkning af den britiske Brexit-afstemning. Heraf fremgår det, at de beskudte tricks nogle gange bliver kombineret med militære taktikker og psykologisk krigsførelse.

Brittany Kaiser, der er tidligere Business Development Director i Cambridge Analytica, oplyser, at virksomhedens såkaldte Target Audience Analysis (TAA) gennem mange år var underlagt eksportrestriktioner, fordi metoden af myndighederne blev betragtet som et våben.

Frem til 2015 skulle virksomheden derfor have godkendelse af den britiske regering, hvis TAA skulle anvendes i udlandet. TAA giver regeringer mulighed for at identificere de eksakte grupperinger i en befolkning, som kan rangeres efter graden af indflydelse, de har på at promovere eller reducere konstruktiv adfærd.

Det er den slags metoder, som Cambridge Analytica er blevet købt til at udføre under demokratiske valg verden over, herunder det amerikanske præsidentvalg og den britiske folkeafstemning om EU.

Med hjælp fra den amerikanske datalæk-jæger Chris Vickery kan Prosabladet afsløre nogle af de it-værktøjer, der har udviklet sig til en trussel mod demokratiet. På de følgende sider ser vi nærmere på Cambridge Analyticas software og konkrete personprofileringsdata.

Digital profilering

Allerede sidste år havde Prosabladet et tema om digital profilering herunder også balladen om Facebook og Cambridge Analytica. Du kan finde en pdf-udgave af Prosabladet nr. 5/2017 på PROSAs hjemmeside.

Han fandt softwaren, der kan

VINDE ET VALG

Den amerikanske datalæk-jæger Chris Vickery har opsnuset nogle af de værktøjer, som Cambridge Analytica anvender til at støvsuge dine personlige oplysninger på nettet. Senest har han afgivet vidneforklaring ved en undersøgelseskomité i det britiske parlament.

Af Dan Mygind, freelancejournalist
[prosabladet@prosa.dk]

Chris Vickery har svært ved at tro sine egne øjne, da han en sen aften browser rundt på Github, som er verdens største kode-repository, for at finde spor til ubeskyttede data. Han har netop hørt om Cambridge Analytica-skandalen i nyhederne og beslutter sig for at søge på de relaterede virksomheder for at se, om der dukker noget interessant op. Det gør der.

Chris Vickery finder frem til en kodebase fra en udvikler i Cambridge Analyticas moderselskab, SCL Group, som i sin kode-kommentar refererer til app.aggregateiq.com og virksomheden Aggregate IQ, der specialiserer sig i de samme ting som Cambridge Analytica: Dataanalyse, valgkampagner og lignende. Gennem et subdomæne finder Chris Vickery frem til Aggregate IQ's interne kode-repository.

En konfigurationsfejl gør det muligt for alle og enhver at oprette sig som brugere af det interne kode-repository. Vickery opretter sig og får adgang, og han kan instinktivt se, at det er eksplosivt materiale.

– Det slog mig med det samme. Du godeste, det er de værktøjer, som Cambridge Analytica og SCL anvender, fortæller Chris Vickery til Prosabladet.

En harddisk til komitéen

Chris Vickery betegner sig selv som datalæk-jæger. Til daglig er han leder af Cyber Risk Research i it-sikkerhedsfirmaet Upguard i Californien, men han bruger meget af sin fritid på at finde ubeskyttede data på nettet.

Med nyhederne kørende i baggrunden begynder han at

downloade de mange programmer, scripts, database-skemaer og andre dokumenter fra det enorme datalager.

– Jeg forstod hurtigt alvoren i situationen. Jeg bliver nødt til at dokumentere og downloade det her, tænkte jeg. Der er rigtig mange mennesker, som er interesserede i at se det, fortæller Chris Vickery.

Den 2. maj vidnede han om sagen i det britiske parlament, og ved den lejlighed overrakte han en harddisk med kode og tilhørende dokumentation fra Aggregate IQ til den komité, der undersøger Cambridge Analytica-skandalen.

En del af hans forklaring til komitéen var lukket for offentligheden, fordi det kunne skade den videre efterforskning, men Prosabladet talte efterfølgende med Chris Vickery om fundet af værktøjerne.

Epidemi af miskonfiguration

Umiddelbart lyder det utroligt, at de ansvarlige hos Aggregate IQ ikke havde deaktiveret muligheden for, at vildt fremmede kunne oprette sig selv som brugere og dermed få adgang til selskabets kodebase. Men det overrasker egentlig ikke Chris Vickery. Den slags forglemmelser og miskonfigurationer er noget, som tit leder datalæk-jægeren frem til ubeskyttede data.

– Der er en epidemi af miskonfigurationer, siger han.

Han finder ofte ubeskyttede data på cloud-services som Amazon Web Services Simple Storage Service (AWS S3) og Simple Queue Service (SQS), hvor data ikke er krypterede, og adgangen er pivåben.

175.000

Antal målrettede reklamevarianter på Facebook, som Donald Trumps valgkampagne sendte ud på en enkelt dag i 2016.

“Der er måske ikke noget skummelt ved hvert enkelt af værktøjerne, men når det hele sættes sammen med detaljerede personprofiler, så får du et meget kraftfuldt resultat”

Chris Vickery, datalæk-jæger

Det kan skyldes inkompetence, men også dovenskab, mener Chris Vickery.

– Folk skærer hjørner. Det er nemmere at tilgå data uden godkendelse, siger han.

Medlemmerne af den britiske parlamentskomité så stærkt bekymrede ud, da Chris Vickery fortalte, at han ikke kunne udelukke, at andre også havde haft adgang til Aggregate IQ's kodebase. Ud over kode og diverse dokumentation var der nemlig også passwords til databaser, som formentlig indeholder personlige data.

Chris Vickery besluttede, at han ikke ville anvende de fundne database-passwords, da han frygtede et retsligt efterspil. Andre, mere lyssky, personer ville ikke have den slags overvejelser.

– Der er masser af folk som mig. Nogle arbejder for fremmede stater, andre er professionelle sikkerhedsfolk, og så er der en del hobbyfolk, siger han.

Til skade for demokratiet

Han begyndte at arbejde professionelt med afsløringer af datalækager i 2016. I dag arbejder han primært som konsulent for firmaer, hvor han og hans team går på opdagelse i virksomheders it-miljø for at finde ubeskyttede data, som udenforstående kan få adgang til. De leder ikke efter software-sårbarheder, som kan udnyttes, men forkert konfigurerede servere, cloud-services og andet, der betyder, at fortrolige data er frit tilgængelige. For det er langt nemmere at udnytte misconfigurationer end at hacke et it-system, siger Chris Vickery.

I flere måneder har parlamentskomitéer i USA, Canada og Storbritannien forsøgt at finde ud af, om Cambridge Analytica og relaterede virksomheder ved hjælp af ekstrem personprofilering og udnyttelse af private oplysninger har skaffet sig afgørende indvirkning på den demokratiske valgproces i landene.

Er du eksempelvis identificeret som tilhænger af Demokraterne i USA, men ikke kan lide Hillary Clinton, så vil du få serveret negative og formentlig falske nyheder om hende. Er du tilmed kategoriseret som godtroende med hang til konspirationsteorier, så vil historier om, at Hillary er hemmelig leder af en pædofili-ring, nok få dig til at undlade at stemme, selvom du ikke kan fordrage modkandidaten, Donald Trump.

Mens parlamentskomitéerne udtrykker forbløffelse over systemernes snagen i og anvendelse af folks data, så er mange it-folk lige så forbløffede over politikernes uvidenhed.

Trackingsystemer, profilering på baggrund af data og tweaking af online-annoncer, så de fungerer optimalt, er, hvad online-annoncering har handlet om i mange år. Prosabladet spørger Chris Vickery om, hvad problemet egentlig er med værktøjerne.

– Der er måske ikke noget skummelt ved hvert enkelt af værktøjerne, men når det hele sættes sammen med detaljerede personprofiler, så får du et meget kraftfuldt resultat, siger Chris.

Et resultat, der kan ende med at vinde præsidentvalg og Brexit-kampagner.

Personprofilering:

VELKOMMEN I SANDHEDS- DATABASEN

Facebook og Cambridge Analytica er ikke de eneste, der foretager personprofilering. Mange andre er i fuld gang – ofte i samarbejde med politiske organisationer og private selskaber.

Af Dan Mygind, freelancejournalist
[prosabladet@prosa.dk]

The Database of Truth.

Et helt fantastisk navn på en database, som indeholder persondata og personprofiler tilhørende flere hundrede millioner amerikanere. Sandhedsdatabasen giver offentligheden et unikt indblik i, hvordan personprofiler opbygges ved hjælp af data fra kommercielle og politiske organisationer.

Men det var først, da chefen for Cyber Risk Research hos Uppgård, Chris Vickery, gik på uautoriseret opdagelse i analysevirksomheden Aggregate IQ's kode-lager, at beskrivelserne af Database of Truth dukkede op.

På en intern wiki, som Aggregate IQ-udviklerne anvender til overordnet design og dokumentation af deres systemer, står der, at den primære datakilde for databasen kommer fra RNC Data Trust, der er ansvarlig for vælgerregistreringer for Det Republikanske Parti i USA. De data bliver beriget med andre datakilder: >>

74 MIA. KR.

Facebooks annonceomsætning i 1. kvartal 2018 – en stigning på 50 procent på et år.

"Den primære datakilde vil blive kombineret med vælgerregistreringer på statsniveau, forbrugerdata, tredje-parts-dataleverandører, historiske WPA-undersøgelser, projekter og kundedata", står der i den interne wiki. WPA refererer til data-analysefirmaet WPA Intelligence, som er et tech-firma med eksperter i offentlig opinion, analyser, adfærdsmæssig videnskab, opinionsundersøgelser og donorresearch.

Personlige data om 198 millioner amerikanere

Chris Vickery, der er selverklæret datalæk-jæger, er i løbet af de sidste par år flere gange stødt på ubeskyttede datasæt indeholdende vælgeres personlige data samt modelerede personkarakteristika som religiøst tilhørsforhold, etnicitet og sandsynligheden for, at vælgeren bakker op om specifikke politiske temaer. Nogle af dem er datakilder til sandhedsdatabasen.

Eksempelvis fandt han et 25 terabytes stort datawarehouse i juni 2017 indeholdende personlige data om 198 millioner amerikanske vælgere. I en ubeskyttet Amazon Web Services Simple Storage Service (AWS S3) lå 1,1 terabytes ukrypterede data med oplysninger som navn, adresse, telefonnumre, fødselsår samt anslået religiøst tilhørsforhold og etnicitet for hver eneste af de 198 millioner amerikanere.

Hver enkelt person er identificeret med et unikt indeks, og i et underbibliotek lå en 50 GB-fil indeholdende sandsynligheden for, at hver enkelt af de 198 millioner amerikanere støtter 46 forskellige politikker. Et decimaltal mellem 0 og 1 indikerer sandsynligheden for, at den enkelte amerikaner eksempelvis er enig i, at der skal investeres i USA's infrastruktur, eller at en America First-politik er nødvendig.

Det er firmaet Deep Root Analytics, som havde lagt datasættet ukrypteret og ubeskyttet op i AWS S3. De specialiserer sig i "micro-targeting" ved hjælp af big data.

Præcist hvordan hver enkelt amerikaners sandsynlighed for at støtte de 46 politikker er fremkommet, ved Chris Vickery ikke. Men som det kan ses af et diagram, som Chris Vickery har afleveret til den britiske parlamentskomité, der undersøger påstanden om, at Brexit-afstemningen var manipuleret, så leverer firmaer som Axiom Strategies og L2 Political også data og vælgerprofilering til Database of Truth.

Brexit, forsikringsdata og Palantir

Traditionelle marketingfirmaer som Experian, der opdeler befolkningen i forbrugermønstre og segmenter, og forsikringsselskaber kan ligeledes berige personprofilerne i sandhedsdatabasen.

Ved Storbritanniens EU-afstemning blev der angiveligt anvendt forsikringsdata fra forsikringsselskaberne Eldon Finance og Go Skippy, som tilhører forretningsmanden og EU-modstanderen Arron Banks. De blev samkørt med medlemsdata fra det EU-fjendske parti UKIP og vote.leave-kampagnens data.

Den tidligere Cambridge Analytica-medarbejder Christopher Wylie, der i foråret stod frem som whistleblower, fortalte i sit vidnesbyrd til den britiske parlamentskomité, at big data-analysefirmaet Palantir havde samarbejdet med Cambridge Analytica og haft adgang til de 87 millioner Facebook-brugeres data.

Palantir, der blandt andet leverer det danske politisystem POL-Intel, benægtede først, men da samarbejdet blev dokumenteret ved hjælp af e-mails, ændrede Palantir forklaring til, at det var en enkelt ansat, der på eget initiativ havde taget kontakt med Cambridge Analytica.

Efter afsløringerne har Cambridge Analytica angiveligt mistet stort set alle kunder og drejer efter eget udsagn nøglen om. Men indsamlingen af dine personlige data fortsætter overalt, hvor du sætter dine digitale fodspor.

41.820

Danskere, som fik suget deres personoplysninger fra Cambridge Analytica-appen This Is Your Digital Life.

Cambridge Analytica

Foto: Scanpix

Ekstremt tilrettede annoncer truer

FRIE VALG

Prosabladet ser på nogle af værktøjerne, som data science-virksomheden Cambridge Analytica solgte til forskellige valgkampagner i forbindelse med det amerikanske præsidentvalg og den britiske EU-afstemning, Brexit.

Af Dan Mygind, freelancejournalist
[prosabladet@prosa.dk]

Et sted mellem 40.000 og 50.000.

Så mange reklamevarianter på Facebook kørte Donald Trumps præsidentkampagne hver eneste dag. Det fortalte Gary Coby, chefen for advertising hos Republican National Committee, i en artikel i magasinet Wired i november 2016. Med Cambridge Analyticas personprofilering samt Facebooks egen Custom Audi-

ences og Lookalike Audiences blev annoncerne rettet mod specifikke personkategorier, såkaldt 'micro-targeting'.

Det foregik i et konstant feedback-loop, hvor det blev testet, hvilke varianter der virkede bedst og skabte mest engagement. Ifølge Gary Coby kørte kampagnen hele 175.000 reklamevarianter én enkelt dag i forbindelse >>

med den tredje præsidentkandidat-debat, der fandt sted i oktober 2016.

Hvordan det foregik i praksis, har hidtil været en hemmelighed, men takket være et ubeskyttet kode-repository, som sikkerhedsforskeren Chris Vickery fra sikkerhedsfirmaet Upguard fandt frem til, kender vi lidt mere til nogle af de værktøjer, som Cambridge Analytica og valgkampagnerne havde til rådighed.

Som mange ting i forbindelse med Cambridge Analytica er historien lidt kompliceret.

Det canadiske datafirma Aggregate IQ (AIQ) udviklede software til håndtering af vælgerdata og online-annoncer for data science-virksomheden Cambridge Analytica. AIQ solgte softwaren og konsulentassistance - i form af data-analytikere og digitale kampagnemedarbejdere - videre til eksempelvis den amerikanske senator Ted Cruz, som var med i opløbet om at blive Republikanernes præsidentkandidat. Da Donald Trump blev valgt til Republikanernes præsidentkandidat, begyndte Cambridge Analytica at arbejde for ham.

Søgning på psykologisk profil

Blandt værktøjerne, som AIQ udviklede til Cambridge Analytica, var en kampagneplatform kaldet Ripon (navngivet efter byen Ripon i Wisconsin, hvor Det Republikanske Parti blev grundlagt) til brug i de republikanske præsidentkandidaters kampagner.

Chris Vickery beskriver indholdet af kode-repository'et som værende en samling af "applikationer, data management-programmer, reklametrackere og informationsdatabaser, som samlet kunne anvendes til at ramme og påvirke individer via en række metoder, inklusive automatiske telefonopkald, e-mails, politiske websites, og Facebook-annoncer."

På Ripon-plattformen er der blandt andet mulighed for at søge efter folk baseret på deres psykologiske profil. Cambridge Analytica anvendte de 87 millioner Facebook-brugeres data til at opbygge en model baseret på den såkaldte

OCEAN-model, hvor folks psykologiske profil bestemmes ud fra deres digitale fodaftryk som eksempelvis deres likes på bestemte Facebook-sider. Har du de samme side-likes som en åben, ekstrovert, følelsesmæssigt stabil og samvittighedsfuld person, så har du med en vis sandsynlighed samme psykologiske profil. De underliggende data til Ripon var ikke i kode-repository'et, men Chris Vickery kunne se, at Ripon var bygget til blandt andet at lave søgninger på forskellige kombinationer af psykologiske karakteristika fra OCEAN-modellen.

Persontyper identificeres

Ifølge Chris Vickery og hans teams gennemgang af koden består Ripon af tre hovedmoduler: Monarch, Saga og Duke. Det overordnede formål er at have mulighed for at tracke enkeltpersoners præferencer og adfærd på Facebook og andre websites.

Saga-modulet indeholder blandt andet Python-scripts, som automatiserer oprettelse, analyse og målretning af annoncer. Ved hjælp af de scripts er det muligt for en lille håndfuld folk at håndtere en lang række Facebook-annoncekonti, hvor hver enkelt konto kan have sit eget kreative indhold og veldefinerede målgruppe. Målgruppen kan være en bestemt persontype med bestemte psykologiske karaktertræk baseret på OCEAN-modellen. Folk i den målgruppe kan så rammes med Facebook-annoncer, og ved hjælp af Facebooks egen Lookalike Audiences kan tilsvarende personer, som Cambridge Analytica ikke havde data på, også rammes. Ved hjælp af geo-targeting er det muligt at målrette annoncerne til specifikke områder og adresser.

Perfekt feedback-loop

Mens Saga er et værktøj, der holder øje med, hvornår en bruger fra målgruppen klikker på en Facebook-annonce, så er Monarch beregnet til at holde øje med, hvad der sker derefter. Det giver mulighed for et mere komplet billede af brugerens adfærd. Monarch-modulet består af flere delprojekter, hvor de mest interessante er Jewel, Peon og Peasant.

Sådan inddeles amerikanske forbrugere efter økonomi og interesser

Booming with Confidence

6,61%

Families in Motion

2,97%

Significant Singles

4,84%

Promising Families

3,36%

Cultural Connections

5,22%

Pastoral Pride

4,98%

Blue Sky Boomers

6,58%

Family Union

5,16%

Aspirational Fusion

2,95%

Golden Year Guardians

8,02%

Jewel er, hvad Chris Vickery kalder en ukompliceret pixel tracking-applikation. Den består af en enkel webserver, der sender en 1x1 pixel .png-fil. Når den praktisk taget usynlige .png-fil indlejres på en webside, og siden loades af en besøgendes browser, så sendes en lille datapakke til Amazon Web Services SQS (Simple Queue Service), så eventen registreres. De events bliver løbende behandlet af Peon, der er en lille samling af værktøjer til at importere og analysere indsamlede data.

Der er en muncher, som tager de Jewel-genererede events fra SQS og lægger dem ind i en Mongo-database. Andre scripts er designet til at lokalisere og sammenkæde individuelle personer til de tracking-events, som opsamles via SQS. Synergy er designet til at synkronisere tracking-data med Saga-annonceplatformen.

Det skaber et perfekt feedback-loop: Ved hjælp af tracking af brugernes adfærd på forskellige websites kan Facebooks målrettede annoncer potentielt raffineres på baggrund af viden om de specifikke brugeres adfærd på websites med Jewel-trackere.

Peasant er en mere sofistikeret tracking-applikation end Jewel. Den giver mulighed for mere specifik tracking af brugerens adfærd og genererede events på websites, som har tracker-pixelen.

I kode-repository'et fandt Chris Vickery test-cases, der afsteder, at events på websites som formularindsendelse, videoafspilning, scrolling til bunden af en side, som indikerer, at brugeren har læst siden, og bekræftelse på donationer, kan registreres ved hjælp af Peasant.

Dystre overtoner

Så værktøjerne kan bruges til at finde ud af, om brugeren læste en eller flere sider på et site, donerede penge til en kandidat, så en video, hvor lang tid en bruger tilbragte på et site og så videre. Kombineret med en database med detaljerede personprofiler kan annoncer rettes til en bestemt målgruppe, effekten af annoncen måles, hvorpå annoncen tilrettes, og derefter måles annoncens effektivitet igen – et

feedback-loop, hvor annoncens udformning løbende fin-tunes for optimal effekt.

Det lyder som det perfekte system-setup, hvis du er politiker under en valgkampagne.

Du har detaljerede profiler for alle registrerede vælgere, så du kan udforme annoncer, der tilpasses deres præferencer – og sårbarheder. Systemet giver dig også automatisk feedback på, hvor effektive annoncerne er over for en given målgruppe, så du kan tilrette annoncerne, så de virker endnu bedre. Her holder automatikken dog op.

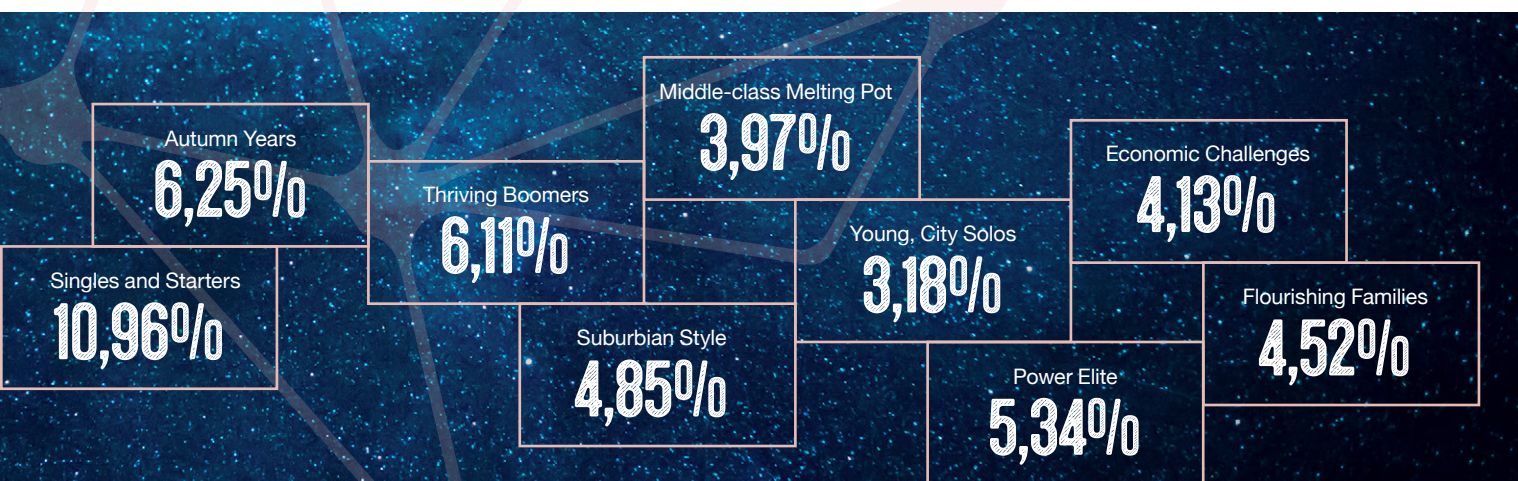
Der er ingen automatisk udformning eller tilretning af annoncer til en bestemt målgruppe. Det skal ske manuelt. Men som softwaren fra Aggregate IQ viser, kan en lille håndfuld folk oprette en lang række Facebook-annoncekonti, som hver især har annoncemateriale, der er tilpasset en målgruppe som Family Matter Most eller Status Seeking Singles, der begge er målgrupper fra Experians Mosaic-kundesegmentering. På basis af målinger af annoncens effektivitet kan annoncerne for hver målgruppe justeres, eksempelvis med ændring af farvetone, ordlyd eller andet.

For folk med kendskab til digitale annoncekampagner er det ikke en stor overraskelse, at den slags værktøjer findes og benyttes i stor stil, men når det gælder politisk annoncering i et miljø, hvor misinformation og fake news anses som midler til at opnå politiske mål, får det mere dystre overtoner.

OCEAN-modellen

OCEAN-modellen karakteriserer en person ud fra fem kategorier:

- Openness: Hvor fantasifuld, kreativ, ukonventionel er du?
- Conscientiousness: Hvor samvittighedsfuld er du?
- Extrovert: Hvor udadvendt er du, og hvordan har du det i dit eget selskab?
- Agreeableness: Hvor imødekommende er du?
- Neuroticism: Hvor følelsesmæssigt stabil er du?

I klassisk, amerikansk reklamesprog har marketingfirmaet Experian inddelt befolkningen i grupper efter deres forbrugsmønstre. Experian benytter i stor stil digitale værktøjer til at tegne personlige profiler, og på den måde kan de ramme kommende kunder med målrettede annoncer. Her ses målgrupperne fra Experians Mosaic-kundesegmentering.

Tillidsmand midt i

ORKANEN

Esben Hansen elsker at nørde. Både med it og med regler. Derfor er webudvikleren sprunget ud som passioneret tillidsrepræsentant. Den nyvalgte TR fik den heftigste start, man kan få – midt i en historisk tid med forhandlinger, fællesskab og udsigt til konflikt.

Af Jeanette Grøn Nielsen, freelancejournalist

[prosabladet@prosa.dk]

Foto: Søren Holm, Chili

Som far til seks børn i alderen 1 til 13 år har Esben Hansen nok at se til. Men den 35-årige webudvikler på Aarhus Universitet lader til at være i besiddelse af et ekstra gear, andre må misunde ham. Derfor er han også fagligt aktiv på sin arbejdsplads. Han blev sidste efterår tillidsrepræsentant for den 20 mand store webafdeling på universitetet, hvor han har været ansat siden 2014. Men siden februar har han også bestredet posten som fællestillidsrepræsentant, hvor han repræsenterer universitetets syv PROSA-tillidsrepræsentanter og de i alt cirka 300 it-medarbejdere. Og det oven i købet i en tid, hvor projektørly-

sene alle blev tændt og rettet mod den fagbevægelsesscene, han netop var trådt op på. Pludselig var han med midt i orkanen, hvor det hele handlede om de meget omtalte overenskomstforhandlinger, der var tæt på at ende i sammenbrud.

Heflig ildåb

– Denne vinter og foråret har været en vildt spændende ildåb for mig. Jeg har været til en masse fællesmøder og virkelig mærket suset fra det historiske sammenhold i fagbevægelsen, siger Esben Hansen.

Han har haft travlt med konstituerende møder for de tre samarbejdsudvalg, han nu er medlem af – både på afdelingsniveau og for hele universitetet.

– Oveni har vi også haft travlt med lokale lønforhandlinger. For flere medarbejdere udgør lokale tillæg op til 20 procent af lønnen, og vi er med til at fordele midler afsat til lønforbedringer, fortæller han og tager et sug af cigareten.

Og der har været brug for rygepauser undervejs. For kollegerne har også haft mange spørgsmål til den aktuelle konflikt. Hvordan er de stillet under en strejke? Og hvad betyder en lockout egentlig?

Vigtig øjenåbner

– Med OK18 har fagforeningen fået praktisk betydning for folk, og det er et godt niveau at diskutere på, siger Esben Hansen og fortsætter:

– Pludselig blev forhandlingerne en del af den daglige snak i kantinen, og helt konkret stod værdien af fagbevægelsen frem for folk. Det har været en øjenåbner for nogle og været en påmindelse om, hvorfor det er vigtigt at være medlem af et forbund, siger han.

Esben Hansen er ikke selv blevet politisk opdraget, men er dog blev indprentet af sine forældre, at det er vigtigt at organisere sig i sit fag sammen med sine kolleger. En læresætning, han har levet efter lige siden. Derfor endte han også i sit første job – som nyuddannet datamatiker – med at blive en gazelle voksende virksomheds første arbejdsmiljørepræsentant. Her fik han de første erfaringer med hvervet som tillidsvalgt. Esben Hansen sikrede, at der blev afsat kompetenceudviklingsmidler til alle medarbejdere og lagde et stort stykke arbejde i, at PROSAs lønstatistikker blev mindste udgangspunkt for startløn. Han satte også retning på det sociale arbejdsmiljø og fik blandt andet indført julefrokost og familiedag.

Mødet med en mastodont

– Der er brug for alle, der vil kaste energi ind i at opbygge det faglige fællesskab. Og man skal ikke være bange for ikke at være rustet godt nok til at kunne løfte opgaverne. Det hjælper PROSA med, blandt andet via kurser og vejledning. Det har jeg selv haft glæde af, siger Esben Hansen.

Efter skiftet fra et job i den private iværksættervirksomhed til mastodonten Aarhus Universitet har han måttet sande, at de smidige arbejdsgange, han som tillidsvalgt kendte fra det private, kunne fortabe sig i mere kafkaske bureaukratiske rundture i en organisation, der nærmest er et samfund i samfundet.

– Jeg havde glædet mig til at komme til universitetet, hvor it-folk arbejder på overenskomst, og hvor man ikke skal huske folk på, at de skal kræve den sjette ferieuge og barnets første sygedag i deres første lønforhandling. Det er vilkår, der er tilkæmpet for alle på forhånd takket være fagbevægelsens arbejde i generationer. Til gengæld er tingene mindre gennemsigtige på universitetet. Der er andre svære udfordringer som eksempelvis at sikre kompetenceudvikling for alle, og så diskuterer man løbende, hvor

meget det faglige fællesskab må fylde i organisationen, og hvilken rolle vi må udfylde som tillidsrepræsentanter, siger Esben Hansen.

Han var dog ikke i tvivl om, at det er udfordringer, han gerne vil være med til at løfte, og derfor meldte han sig som tillidsrepræsentant og blev valgt.

Vil bruge opmærksomheden

Nu hvor OK18-konflikten fortøner sig, vil Esben Hansen arbejde på at gøre PROSA mere nærværende for universitetets knap 200 PROSA-medlemmer og for de it-folk, der ikke har valgt at melde sig ind.

– Det har høj prioritet for mig at komme rundt og hilse på vores it-ansatte og forklare om PROSA. Overenskomstforhandlinger er en god anledning til, at vi kan tale om værdien og vigtigheden af, at vi skal stå sammen i faget. Det har været fantastisk at mærke fællesskabet på tværs i fagbevægelsen under OK18. Jeg var på gaden med morgenaktioner og skilte i de sidste forhandlingsuger sammen med de øvrige fagforbund ved universitetet. Det var en rigtig god oplevelse, når forbipasserende hoppede af cyklen for at høre mere, og de universitetsstuderende tog også initiativer for at bakke op om os ansatte, siger Esben Hansen.

Nu skal livet som tillidsrepræsentant til at finde et mere normalt leje efter den mest dramatiske start, man kunne forestille sig.

– Jeg har nok fået den heftigste start, man kan få som tillidsvalgt midt i de historiske forhandlinger. Men det har også været sjovt. Jeg synes, det er fedt at repræsentere et forbund som PROSA, der arbejder for overenskomster, og som samtidig har politiske standpunkter og blander sig i debatter om blandt andet privatliv og patentdomstole. Der er ingen tvivl om, at jeg fortsætter med at være fagligt aktiv. Det er lige så spændende at nørde med rettigheder for kolleger, som det er at nørde med it for slutbrugere, siger Esben Hansen.

Opskrift på en tillidsrepræsentant

Hovedingredienser:

- Lyst til nye udfordringer
- Tillid/opbakning fra kolleger
- Gåpåmod og hang til nørderi

Tilsæt derpå et udvalg af PROSAs kurser:

- TR-introduktion
- Ansættelsesret I og II
- Topmøde for tillidsvalgte
- Forhandlingsteknik
- Præsentationsteknik
- Lønforhandling

Krydr gerne med kurser for samarbejdsudvalg og kurser i konflikthåndtering og om arbejdsmiljø.

Kilde: Esben Hansen, webudvikler og tillidsrepræsentant

It-folk kan også blive

LOKOMOTIVFØRERE

Som Release Train Engineer skal du ikke selv levere løsningerne, men facilitere, at alle andre i det agile udviklingstog får de bedste rammer til at gøre det.

Af Stig Andersen, freelancejournalist,
[prosabladet@prosa.dk]

Selvom du aldrig fik opfyldt drømmen om at blive lokomotivfører, har du stadig chancen. Toget er et Agile Release Train, og du kan blive Release Train Engineer (RTE). Begreberne er defineret i SAFe (The Scaled Agile Framework), et af de mest udbredte rammeværk til at understøtte agil udvikling, hvor flere teams skal levere ind til det samme udviklingsprogram.

Det agile tog kan betragtes som en virtuel organisatorisk størrelse, hvor alle nødvendige kompetencer arbejder tæt sammen i planlægningen og udførelsen af udviklingsopgaverne. Togets afgang- og ankomsttidspunkter er faste – og køretiden er typisk 8 til 12 uger, det såkaldte Program Increment. I den periode læses nye features ned i togets lastrum, som regel i Sprints af to uger, og når en feature ikke med ét tog, må den vente på det næste.

Facilitering

RTE'n er en slags over-Scrum Master, der skal facilitere udførelsen af udviklingsopgaverne på programniveau på tværs af teams. RTE'en skal understøtte samarbejdet og koordinationen mellem de enkelte teams i toget og alle interessenter omkring det, identificere risici og forhindringer, sikre konstant fokus på formålet med udviklingsaktiviteterne, samt løbende coacher alle team-medlemmer i det agile tankesæt og tilhørende metoder.

Ole Jepsen, partner i GoAgile og underviser på Teknologisk Institut, har mange års erfaring med processerne omkring agil udvikling.

– En RTE er en moderne leder, der forstår, at opgaven er at få de andre til at lykkes med deres opgaver. Det er en leder, der kan involvere og engagere folk uden selv at stille sig i rampelyset, og som skaber rammerne for, at teammedlemmerne kan tage ejerskab til opgaverne, forklarer han.

Ifølge Ole Jepsen skal man gerne være velbevandret i det agile tankesæt og have erfaring med agile metodikker som Scrum for at blive en god RTE.

– Vi ser faktisk aldrig nogen, der tager skridtet direkte fra eksempelvis at være udvikler til at blive RTE. Typisk har folk erfaring fra rollen som Scrum Master, siger han.

Ole Jepsen vil gerne slå et slag for, at man ikke får smidt for mange af de mere klassiske dyder inden for projektledelse ud med det agile badevand.

– Det er stadig meget vigtigt, at man for eksempel forstår, hvad en plan er og ved, hvordan man arbejder med estimeringer, siger han.

Skiftet til RTE

Arbejdet som RTE udmønter sig først og fremmest gennem de forskellige events, der er defineret i SAFe blandt andet PI (Program Increment), hvor alle teams mødes til planlægning og fordeling af opgaverne til de kommende måneders udviklingsaktiviteter – og hvor RTE'en er facilitator. I det daglige faciliterer RTE'en eksempelvis Scrum of Scrums, Retrospectives samt såkaldte synch-møder med Product Owners.

Ole Jepsen peger på nogle udfordringer, man kan møde ved skiftet til rollen som RTE.

– Hvis man eksempelvis kommer fra en rolle som Scrum Master, hvor man i virkeligheden har været udvikler i 80 procent af tiden, kan det være en udfordring ikke længere at skulle byde ind med konkrete løsningsforslag. Og hvis man kommer fra en rolle som traditionel manager, kan det for nogle være en stor udfordring at skulle overgive kontrollen til teamene, siger han.

Hvis man vil gå RTE-vejen, anbefaler Ole Jepsen, at man starter med at tage et todages Leading SAFe-kursus. Derefter kan man enten tage et SAFe Release Train Engineer-kursus eller – og det vil være hans anbefaling – et SAFe Program Consultant-kursus, meget gerne i USA hos Scaled Agile, Inc. for, som han udtrykker det, at få det "fra hestens egen mund".

Tjek scaledagile-framework.com for at læse mere om Release Train Engineer-rollen og de øvrige roller og begreber i SAFe.

HVAD GEMMER DER SIG BAG TITLEN?

Har du sommetider tænkt over, hvad der gemmer sig bag titlerne i it-branchen? Hvad laver en agil coach egentlig? Og hvad med en it-arkitekt - hvad laver sådan en? Kunne du måske blive inspireret til et karriereskifte, hvis du fandt ud af, hvad en release train engineer laver? I dette og kommende numre vil vi tage et kig på nogle af de mange titler, der flourer i it-branchen – måske er en af dem den næste, du skal have på visitkortet!

GF Tele IT fejrer
samarbejdet med PROSA

Scan koden og
bliv kontaktet for et
uforpligtende tilbud

Vil du dele is med din familie?

Få et uforpligtende tilbud, så kvitterer vi
med et Is gavekort på 200,-.*

Hos GF er det kunderne, der deler overskuddet

GF Tele IT er en forsikringsklub specielt for ansatte i tele- og it-branchen. Vi er en del af GF Forsikring, og hvert år gør vi regnskabet op, og kunderne deler overskuddet. Det betyder i praksis, at du får billigere forsikringer det kommende år – også hvis du har haft en skade.

Som medlem af PROSA får du eksklusive fordele hos GT Tele It.

GF Tele IT · Strandvejen 59 · 2100 København Ø · Tlf. 86 10 36 00 · www.gfteleit.dk

*Gælder for tilbud afgivet i juni 2018.

GF Tele IT tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

Agil coaching frigiver

EN MASSE ENERGI

Pia Willumsen ser det som sin opgave som Release Train Engineer at coache folk til at vokse og blive mere effektive i samarbejdet på tværs af udviklingsteams.

Af Stig Andersen, freelancejournalist
[prosabladet@prosa.dk]

Pia Willumsen er Release Train Engineer (RTE) hos SimCorp, der leverer softwareløsninger og -services til kapitalforvaltningsvirksomheder. På spørgsmålet om, hvad hun finder spændende ved sit arbejde, kommer det prompte:

– Jeg kan lide at arbejde med mennesker, og jeg kan lide at skabe resultater.

Som RTE er det Pia Willumsens opgave at drive den agile transformation. Hun er eksekveringsansvarlig og skal som sådan koordinere aktiviteterne på tværs af de teams, der leverer ind til det Release Train, der hedder Portfolio Analytics and Reporting, samt på tværs af togene i SimCorp. Pia Willumsen er lokomotivfører for 37 kolleger, hvoraf omkring 20 er baseret i København og resten i Kijev.

– Hvis jeg skulle sætte ét ord på det, jeg laver, vil det være agil coaching. Det handler for mig om at få mennesker til at vokse og skabe mere – ikke bare i de enkelte teams, men også i samarbejdet mellem teams. Jeg kan godt lide at gå og nudge folk lidt – ikke fortælle dem, hvad de skal gøre, men spørge, om de måske har overvejet det eller det, siger hun.

Pia Willumsen, der er 51 år, er oprindeligt uddannet civilingeniør med en ph.d. i matematik fra DTU og har været hos SimCorp siden 1997 i en række forskellige funktioner, blandt andet som projektleder og product manager. Hun har taget turen fra en traditionel udviklingsorganisation med vandfaldstilgang til en agil arbejdsmåde – nu skaleret ud til alle teams i udviklingsafdelingen.

– Min første reaktion, da vi skulle i gang med en agil transformation, var, at det var et skræmmende stort skridt med den afgivelse af kontrol og erstatning med tillid, der ligger i de agile principper, siger hun.

Den bekymring blev dog elimineret i løbet af en introducerende workshop.

– Her fangede jeg, at det ville frigive en masse energi i de enkelte teams – og så var jeg solgt på idéen. Som projektleder havde jeg prøvet at skulle få folk til at lave ting, som de egentlig ikke havde lyst til at lave, og det var jeg blevet noget træt af. Så det har virkelig været befriende, at det nu er de enkelte teams, der byder ind på opgaverne i backloggen, siger hun.

Tålmodighed

De nødvendige kompetencer til at udfylde rollen som RTE har Pia Willumsen opsamlet dels gennem sin mangeårige erfaring i SimCorp, dels gennem forskellige leder- og faciliteringskurser. Hun er ikke certificeret RTE, men har en certificering som Business Facilitator.

– Facilitering er en meget stor del af rollen som RTE, og det gælder ikke kun i forbindelse med de store planlægningsmøder, hvor der måske er 40-100 personer involveret, men også i det daglige arbejde med mennesker. Så hvis man ikke har lyst til at facilitere, skal man ikke overveje at blive RTE, siger hun.

Ud over de faglige kompetencer er der nogle personlige egenskaber, man ifølge Pia Willumsen gerne skal have med sig ind i jobbet.

– Man skal kunne lytte og lære, og så skal man grundlæggende være interesseret i, hvordan mennesker fungerer. Tålmodighed er også en meget vigtig egenskab, understreger hun og forklarer:

– En af udfordringerne ved at være RTE er, at hvis der eksempelvis er fejl på en kundes system, så kan man

Pia Willumsens one-liner til
"Og hvad laver du så?"

“Jeg hjælper folk til at arbejde mere agilt og effektivt med hinanden”

ikke bare distribuere dem ud i teamet. Man må spørge: Hvem vil tage denne fejl? Og da alle jo typisk allerede sidder med noget, de skal have lavet, må man jo vente, til det kan passe ind – medmindre fejlen er kritisk, og man er tvunget til at skifte opgave.

SAFe

SimCorp har valgt at arbejde inden for rammeværket SAFe (Scaled Agile Framework), og det er RTE'ns opgave at facilitere de centrale events foreskrevet i SAFe. Det gælder blandt andet PI (Program Increment) Planning Event, hvor den overordnede planlægning og fordeling af opgaver for de kommende tre måneders udvikling bliver foretaget i et todages storrumsmøde med alle teams involveret.

– Jeg synes, der er en fantastisk energi i Planning-eventen. Man får virkelig nedbrudt barrierer ved at mødes fysisk på den måde. Det er samtidig meget intenst, og man er helt færdig efter de to dage, siger Pia Willumsen.

Hun har ugentlige synch-møder med team-Scrum Masters og holder sig ellers orienteret om fremdriften i udviklingsaktiviteterne gennem dashboards, deltagelse i system-demoer samt dagligt arbejde med de forskellige team. RTE'rne hos SimCorp mødes jævnligt i et Community of Practice, og her er et af temaerne, hvordan man finder ud af, hvilken form for coaching de enkelte teams har brug for. En af de måder, Pia Willumsen forsøger at opfange det på, er ved på skift at være med i en tougers sprint i de enkelte teams.

Hvis hun skal give et råd til folk, der overvejer at gå RTE-vejen, vil hun anbefale, at man først finder ud af, om man kan se sig selv som Scrum Master. En god test på det er at læse bogen "Scrum Mastery" af Geoff Watts.

– Det er rigtigt nok, som nogle siger, at en RTE er en slags over-Scrum Master eller Scrum Master for Scrum Masterne. Så hvis man læser den bog og synes, at det alt sammen er helt forkert, så skal man hverken overveje at blive Scrum Master eller RTE, siger hun.

Pia Willumsen har to voksne børn og bor med sin mand i Høje Taastrup. Hun løber lidt for motionens skyld, men nyder ellers at tage cykelturen langs Vallensbæk Strand ind til SimCorps hovedsæde i København.

SimCorp

- Grundlagt 1971
- Tilbyder softwareløsninger og -services til kapitalforvaltningsvirksomheder og er leverandør til mere end 1/3 af verdens 200 største virksomheder inden for det felt.
- Hovedproduktet hedder SimCorp Dimension og er et integreret system, som kan supportere alle de processer, der er nødvendige, for at kapitalforvalterne kan styre deres investeringer og afvikle handler på de finansielle markeder.
- Antal medarbejdere: 1.500, heraf ca. 450 i Danmark.
- Kontorer i 25 lande.
- Omsætning i 2017: EUR 343 millioner.

Sommetider skal man bare

TIE STILLE

I rollen som Release Train Engineer skal Torben Frylund Jakobsen ikke komme med løsninger på problemerne, men skabe rammerne for, at de kan blive løst.

Af Stig Andersen, freelancejournalist
[prosabladet@prosa.dk]

Indtil videre er Torben Frylund Jakobsen den eneste Release Train Engineer (RTE) i Systematic, og kollegerne banker gerne på døren for lige at høre, hvad sådan en nu laver. De vittige hoveder kan også finde på at hilse ham med et "fut, fut", når de krydser hinanden på gangen.

– Det er jo en ny funktion her i huset, så det er kun naturligt og rigtig godt, at der er den interesse for, hvad RTE er for en størrelse, siger Torben Frylund Jakobsen.

Han er oprindelig uddannet datamatiker og har i mange år arbejdet som udvikler og Scrum Master.

– Jeg har altid haft interesse for hele værdikæden i forbindelse med softwareudvikling – dialogen med kunderne, udviklingen af gode løsninger til dem, idriftsættelsen og vedligeholdelsen. Så derfor har jeg også altid interesseret mig for de processer, der kan understøtte udviklingen af de gode løsninger, siger han.

Systematic har kørt Scrum siden 2005 og er CMMI-certificeret (Capability Maturity Model Integration) på højeste niveau 5. Ved udviklingen af Columna Cura, Systematics omsorgsjournalløsning, introducerede man en hjemmegjort løsning for at løse koordinationsbehovet mellem 4-5 udviklingsteams. Efterfølgende besluttede projektet at kigge sig om efter et etableret rammeværk, hvor valget faldt på SAFe (Scale Agile Framework). Torben Frylund Jakobsen havde en snak med projektlederen og meldte sig til at tage rollen som RTE på sig.

– Det interessante ved rollen som RTE i forhold til Scrum Master er, at man går fra at være del af et lille team, hvor man har fingeren på pulsen

med alt, hvad der foregår i teamet, til at være en del af et meget større hold. Man får ganske enkelt en meget større kontaktflade i organisationen, og det trives jeg rigtig godt med, siger han og tilføjer:

– I forhold til at arbejde i det enkelte Scrum-team får man som RTE også mulighed for at involvere sig i udviklingsprojektet i sin helhed frem for blot at have fokus på Sprint-backloggen i ét team.

Gode relationer

Siden han blev RTE, har Torben Frylund Jakobsen ikke skrevet en eneste linje kode, og det har han det fint med. Han er samtidig meget bevidst om, at han som RTE ikke må gå i løsningsmode, men give rum til, at kollegerne kan byde ind med løsninger.

– Det handler meget om facilitering, hvilket i bund og grund betyder at gøre noget let for andre. Så min opgave er ikke at løse problemerne, men at gøre opmærksom på dem og sørge for de bedste rammer til at få dem løst – i de enkelte teams og på tværs af teams, forklarer han.

I den sammenhæng er det ifølge Torben Frylund Jakobsen vigtigt at have en forståelse af, hvordan man er som person, og hvordan man virker på andre mennesker.

– Hvis man nu er ret udadvendt, kan man komme til at fylde mere, end godt er. Nogle gange skal man ganske

Torben Frylund Jakobsens one-liner til
"Og hvad laver du så?"

“Min opgave er at gøre det så let som mulig at skabe så meget værdi som overhovedet mulig”

enkelt tie stille, selvom man måske har et rigtig godt bud på en løsning, siger han.

Som RTE er det dog vigtigt ikke at være bange for at sige sin mening højt.

– Man må ikke føle sig kuet ved at skulle snakke med folk, der har flere striber på skulderen end en selv. I min rolle som RTE har jeg lært meget bedre at forstå de interessenter, der er omkring de enkelte Scrum-teams, og hvor vigtigt det er at have rigtigt

gode personlige relationer til dem, siger han.

Ud af komfort-zonen

Hvis han skal pege på en udfordring i sin rolle som RTE, er det at få indpasset rollen og SAFe-rammeværket i en organisation, som allerede har et meget højt modenhedsniveau.

– I Systematic har vi meget veldefinerede og velbeskrevne processer, så at få indpasset et nyt rammeværk kan da være en udfordring. Jeg vil så vælge at kalde det en fed udfordring, som hører hjemme i "spændende-kassen", siger han.

Hvis man skal gå RTE-vejen, vil det ifølge Torben Frylund Jakobsen være rigtig nyttigt at have erfaring som Scrum Master eller projektleder. Man skal interessere sig for processer og metoder, og så skal man ikke være bange for at bevæge sig ud af sin komfort-zone.

– Man skal jo nok ikke være tryghedsnarkoman, men have et åbent sind og ikke være bange for nye udfordringer, siger han.

Torben Frylund Jakobsen er certificeret Scrum Master og har sammen med flere af sine kolleger taget Leading SAFe-kurset. Han har endnu ikke taget RTE-certificeringen.

– På et tidspunkt vil jeg helt sikkert gå efter certificeringen, men jeg vil gerne vente, til jeg har fået lidt mere erfaring, siger han.

Torben Frylund Jakobsen er gift og har to teenagebørn. Han nyder at fotografere, og så indrømmer han, at han også lider af en interesse for astronomi, hvilket forklarer teleskopet i baghaven.

Systematic

- Grundlagt i 1985 og i dag Danmarks største privatejede softwarevirksomhed.
- Udvikler software og systemløsninger til kunder inden for den offentlige og private sektor med behov for at kunne integrere, sammenstille og analysere store mængder komplekse data – ofte i kritiske situationer.
- Har 950+ medarbejdere, hovedsæde i Aarhus og kontorer i en lang række lande.
- Har over en million brugere globalt og flere internationale koncerner som partnere.
- Servicerer kunder i 50+ lande.
- Se mere på systematic.com.

Vær opmærksom på dine

LØNTIMER

Alle a-kasser skal hver måned sammenholde de oplysninger om løntimer, vores medlemmer skriver på ydelseskortet, med de oplysninger om vores medlemmers arbejde, der ligger i SKATs register.

Af Vivian Andersen, A-kasseleder
[via@prosa.dk]

Når du udfylder dit dagpenge- eller efterlønskort og skriver, at du har haft arbejdstimer, skal vi i a-kassen sammenholde dine oplysninger med det, din arbejdsgiver har oplyst til SKAT. Det kaldes samkøring (af registre) og er en temmelig kompliceret affære.

Har du oplyst færre timer end din arbejdsgiver, skal vi modregne differencen i dine dagpenge eller efterløn. Har du oplyst flere timer end din arbejdsgiver, skal vi efterbetale differencen til dig.

Her forklarer vi, hvad du skal være opmærksom på, når du registrerer dit arbejde, for at sikre dig, at 'pengene passer'. Det handler om lønperioder og forskel i lønningsperioder. Så brug lidt tid på dit ydelseskort.

Undgå modregning og efterbetaling

I Prosabladet nr. 4/2018 skrev vi lidt om, hvordan du undgår modregning og efterbetaling. Det er vigtigt at pointere her, at vi tager udgangspunkt i din løn (ikke dine arbejdstimer), når vi skal modregne/efterbetale. Det gør sagerne mere komplicerede, for du skriver jo dine arbejdstimer ind på ydelseskortet.

Læs grundigt med her, hvis du vil undgå ubalance i dit månedlige regnskab for ydelser fra os:

For dig, der får løn for et fast antal timer om måneden:

- Hvis du er ansat til et fast antal timer om måneden (månedsnorm) og derfor får en fast løn hver måned, skal du oplyse det antal timer, du får løn for, på ydelseskortet.
- Får du udbetalt merarbejde, skal du også oplyse det på ydelseskortet.
- Er din lønperiode en forskudt måned, skal du holde øje med, at du oplyser din månedsnorm for hver lønperiode.
- Du skal naturligvis også oplyse om ulønnet arbejde.

For dig, der er månedslønnet med forskellige timer hver måned:

- Hvis du ikke får en fast månedsløn, men aflønnes for det antal timer, du har arbejdet, skal du oplyse de løntimer, som du har haft i måneden.
- Følger din lønperiode kalendermåneden, er det de løntimer, der står på din lønseddel.

- Følger din lønperiode ikke kalendermåneden, er du nødt til selv at holde regnskab med, hvor mange arbejdstimer du har haft i måneden. Det vil derfor være en god idé, at du i en kalender skriver de arbejdstimer, du har haft dag for dag, eller gemmer dine timesedler.
- Du skal også oplyse om ulønnet arbejde.

For dig, der får løn hver uge eller hver 14. dag:

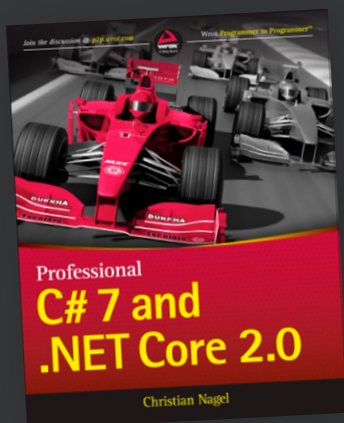
- Du skal oplyse de løntimer, som du har haft i måneden.
- Uger, og dermed også 14-dagesperioder, passer stort set aldrig med en kalendermåned.
- Du er altså nødt til selv at holde regnskab med, hvor mange arbejdstimer du har haft i måneden. Det vil derfor være en god idé, at du i en kalender skriver de arbejdstimer, du har haft dag for dag, eller gemmer dine timesedler.
- Du skal også oplyse om ulønnet arbejde.

Udtrukket i en samkøring

Hvis der er en difference mellem dine oplysninger på dagpenge- eller efterlønskortet og de oplysninger, din arbejdsgiver har indberettet, risikerer du at komme ud i en samkøring. Vi sender i den forbindelse et brev om differencen. Hvis du ikke er enig i differencen, skal du hurtigt, og senest syv dage fra brevet er dateret, sende din rettelser/bemærkning på et "Samkøringskort". Du finder samkøringskortet i a-kassens selvbetjening på prosaonline.dk.

Læs mere om ofte stillede spørgsmål om samkøring på minakasse.dk

BØGER MED RABAT TIL PROSA-MEDLEMMER

Professional C# 7 and .NET Core 2.0

Christian Nagel
ISBN 9781119449270

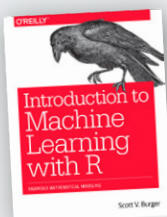
Professional C# 7 and .NET Core 2.0 provides experienced programmers with the information they need to work effectively with the world's leading programming language. The latest C# update added many new features that help you get more done in less time, and this book is your ideal guide for getting up to speed quickly. C# 7 focuses on data consumption, code simplification, and performance, with new support for local functions, tuple types, record types, pattern matching, non-nullable reference types, immutable types, and better support for variables.

Vejl. pris 573,-

PROSApris 390,-

Introduction to Machine Learning with R Rigorous Mathematical Analysis

Scott Burger
ISBN 9781491976449

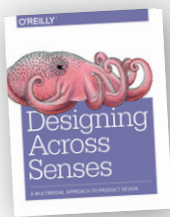
Machine learning is an intimidating subject until you know the fundamentals. If you understand basic coding concepts, this introductory guide will help you gain a solid foundation in machine learning principles. Using the R programming language, you'll first start to learn with regression modelling and then move into more advanced topics such as neural networks and tree-based methods.

Vejl. pris 458,-

PROSApris 321,-

Designing Across Senses A Multimodal Approach to Product Design

Christine Park, John Alderman
ISBN 9781491954249

Today we have the ability to connect speech, touch, haptic, and gestural interfaces into products that engage several human senses at once. This practical book explores examples from current designers and devices to describe how these products blend multiple interface modes together into a cohesive user experience.

Vejl. pris 412,-

PROSApris 288,-

Improving Agile Retrospectives: Helping Teams Become More Efficient

Marc Loeffler
ISBN 9780134678344

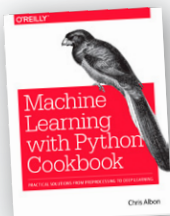
Agile Retrospectives Done Quickly introduces powerful, concise techniques for leading and participating in retrospectives that move faster and deliver more value. Leading agile coach/trainer Marc Loeffler offers practical, actionable instruction and detailed, results-focused examples, showing how to recognize and overcome the pitfalls often encountered in retrospectives. He shares valuable insights on distributed, solution-oriented, and systemic retrospectives, and offers expert advice on adapting retrospectives to your own unique needs.

Vejl. pris 298,-

PROSApris 178,-

Machine Learning with Python Cookbook Practical Solutions from Preprocessing to Deep Learning

Chris Albon
ISBN 9781491989388

This practical guide provides nearly 200 self-contained recipes to help you solve machine learning challenges you may encounter in your daily work. If you're comfortable with Python and its libraries, including pandas and scikit-learn, you'll be able to address specific problems such as loading data, handling text or numerical data, model selection, and dimensionality reduction and many other topics.

Vejl. pris 549,-

PROSApris 384,-

FACTUM BOOKS

Få 20% rabat hos FACTUM BOOKS

– følg linket til FACTUM BOOKS via prosa.dk
og få rabat på bøgerne.

Halmstadgade 6 · 8200 Aarhus N · Tlf. 89 37 35 95
info@factumbooks.dk · www.factumbooks.dk

Arbejdsliv og personlig udvikling > København > 9., 16. og 23. august

Tag kontakt!

Kom godt i gang med uopfordrede ansøgninger

Over tre møder kommer du konkret i gang med målrettet og opsøgende virksomhed, så du kan lande et relevant job eller arbejdsopgave. Få tips til en bedre pitch, forberedelse, opfølgning mv.

At tage kontakt direkte til arbejdsgivere og til netværket kan skabe stor værdi i kraft af alt fra kaffemøder til jobsamtaler udenom den traditionelle ansøgning. Med denne workshop bliver du bedre til at tage den nødvendige kontakt til arbejdsgiverne:

- > Hjælp til at overskride egen barriere ift. at tage kontakt
- > Mere dynamik og motivation i jobsøgningen
- > Dialog og kaffemøder med virksomhederne

Indhold og form

- > Introduktion og rammesætning v. konsulenterne
- > Gruppearbejde (mail, LinkedIn, Ringe ud)
- > Opsamling i plenum

Underviser

Helle Vinther Pindstrup er ejer, HR-partner og talenttester i virksomheden Accessio, der bl.a. har gennemført tilsvarende forløb for Akademikerne og har haft høj succesrate med at støtte jobsøgende i at lande en relevant ansættelse.

Dato Torsdage 9., 16. og 23. august kl. 10.00-14.00

Sted PROSA, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

Kommunikation og forretning > København > 29. august

Giv din karriere et **BOOST** med bedre feedback

"En af de kompetencer, der løftede mig mest, da jeg arbejdede som softwareudvikler og senere Agile Coach, var min evne til søge læring fra dem omkring mig og med tiden lære fra mig. Det er først senere gået op for mig, hvor vigtig denne feedback-vane og -evne var for både min faglige udvikling og min karriere. Jeg har fundet ud af, hvad det er jeg gør, og mange i Silicon Valley gør det samme. Nu kan du lære det samme."

På workshoppen får du

- > Inspiration og historier fra det virkelige liv.
- > Et simpelt værktøj, som har givet tidligere deltagere lyst til at give mere feedback.
- > Øvelser og konkrete strategier, så du kan begynde at arbejde (mere) med feedback i din hverdag.

Underviseren

Danni Liljekrans er uddannet civilingeniør i robotteknologi og har arbejdet 4 år i en stor dansk it-virksomhed. Han er uddannet business- og lifecoach og har mere end 1000 timers facilitering bag sig. Han specialiserer sig i at støtte teams og ledere med deres feedbackkultur gennem virksomheden Bedre Feedback.

Dato Onsdag 29. august kl. 17.30-20.30

Sted PROSA, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

Introduction to Haskell

- general-purpose and GDPR-friendly

Get started with Haskell - a standardized, general-purpose purely functional programming language, with non-strict semantics and strong static typing. Great for handling processes with side effects - for example in relation to sensitive personal data.

Given that the language has a clear separation between code that produces side-effects (mutating objects or outputting to an IO device) and pure (always evaluates to the same output value given the same input) enforced by the compiler. This will allow to make better software applications by ensuring that design constraints are maintained through the whole application. This differs from most of the current tooling where this responsibility is placed on the shoulders of the developers, which is not error-prone, and can lead to non-desired behavior that is very difficult to catch when testing.

As from the end of May 2018, due to the upcoming EU GDPR (General Data Protection Regulation) not having

control over processes handling sensitive personal data can have fatal consequences. Therefore, this course is aimed for people that want to get a good start when developing Haskell applications and packages.

Prerequisites

Participants must have a minimum knowledge of other programming languages. Knowledge of other functional programming languages will be an advantage, but not crucial.

Teacher

Ramón Soto Mathiesen is a computer scientist and independent IT consultant at SPISE MISU ApS, as well as one of the driving forces behind Functional Copenhageners Meetup Group.

Dato Onsdag 8. august kl. 18.00-21.00
Sted PROSA, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

◀ Get a good start when developing Haskell applications and packages ▶

Netværk og andet > Odense > 8. august

Global teamwork – global colleagues

Working in the same global company can be a personal and professional enrichment. Sometimes however, it can also lead to failed communication and mutual suspicion between colleagues due to language barriers, outsourcing and management issues etc.

In this meeting, you will get a chance to discuss these issues from a unionist perspective – i.e. practical tips in relation to problem solving and fair working conditions for all. We will discuss:

- > How can you reach out to colleagues in and from other countries?
- > How do we tackle diverse work environments and job backgrounds?
- > How to resolve conflict and collaborate across dispersed teams
- > How can we understand the power relations between staff from different countries and in relation to the employer/owner?
- > What possible actions can we undertake?

Facilitator

Thomas Kølle, Software Architect at Saxo.com with several years of daily experience with global teamwork in multinational companies. Board member in PROSA/ØST – the PROSA branch committee for privately employed IT professionals in Greater Copenhagen.

Date Thursday, August 30, 18-20
Location WTC, Ballerup

◀ **Practical tips in
relation to problem
solving and fair
working conditions
for all** ▶

Kalender juni-august 2018

Dato	By	Emne
5. juni	København	Byg en selvkørende arduino-robot
7. juni	København	PROSA Senior: Sommerafslutning på Bakken
13. juni	Korsør	Forhandlingsteknik
13. juni	København	Kom hurtigt i gang med projektet
26. juni	København	Functional Copenhagensers Meetup Group
6. august	København	Introduction to Haskell
9. august	København	Tag kontakt! Kom godt i gang med uopfordrede ansøgninger
22. august	Tjele	Sommerhack 2018
29. august	København	Giv din karriere et boost med bedre feedback

◀ **TJEK det indhæftede kursuskatalog med et udsnit af efterårets aktiviteter** ▶

Formand, næstformand, forbundssekretærer og lokalafdelinger
Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte.

PROSA

Forbundet af It-professionelle

København - Forbund og Min A-kasse
Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V

Kontortid: kl. 9-15
mandag dog kl. 10-15 Tlf.: 33 36 41 41

**Morten Rønne
Forbundssekretær**
Direkte: 33 36 41 21
Mobil: 27 10 78 86
E-mail: mbr@prosa.dk

Aarhus
Søren Frichs Vej 38 K th.
8230 Åbyhøj

Kontortid: kl. 9.30-15

**Niels Bertelsen
Formand**
Direkte: 33 36 41 11
Mobil: 40 11 41 23
E-mail: nib@prosa.dk

**Carsten Larsen
Forbundssekretær**
Direkte: 33 36 41 38
Mobil: 29 62 02 95
E-mail: cla@prosa.dk

Odense
Overgade 54
5000 Odense C

Kontortid: kl. 10-15

**Hanne Lykke Jespersen
Næstformand**
Direkte: 33 36 41 34
Mobil: 28 88 12 47
E-mail: hjj@prosa.dk

**Henrik Jacobsen
Forbundssekretær**
Direkte: 87 30 14 10
Mobil: 22 88 72 62
E-mail: hja@prosa.dk

E-mail:
medlemsreg@minakasse.dk
prosa@minakasse.dk
formand@prosa.dk
faglig@prosa.dk
prosa@prosa.dk

PROSA/CSC
Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/SAS
Formand: Curt Kjærsgaard, Retortvej 8, 2500 Valby.
Tlf.: 29 23 53 96

PROSA/OFFENTLIG
Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/STUD
Overgade 54, 5000 Odense C.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/VEST
Søren Frichs Vej 38 K th., 8230 Åbyhøj.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/ØST
Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

Release Train Engineer

Hvad gemmer sig bag titlen?
Læs mere fra side 28

*Gå ikke
over sporet
- der kommer
data...*

RefN
18

POST

DANMARK

PP

Sorteret magasinpost MMP
ID-nr. 42091

Afsender: PortoService, Fabriksvej 6, 9490 Pandrup

Ændringer vedr. abonnement ring venligst 3336 4141 eller e-mail til: bladservice@prosa.dk